

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commissie voor de
Binnenlandse Zaken,**

**belast met de Plaatselijke Besturen,
de Veiligheid en Preventie, de Erediensten,
de Administratieve Vereenvoudiging,
het Bezoldigd Vervoer van Personen
en de Brandbestrijding en
Dringende Medische Hulp**

**VERGADERING VAN
DINSDAG 8 MAART 2022**

ZITTING 2021-2022

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commission des
affaires intérieures,**

**chargée des pouvoirs locaux,
de la sécurité et de la prévention,
des cultes, de la simplification
administrative, du transport rémunéré de
personnes et de la lutte contre l'incendie et
l'aide médicale urgente**

**RÉUNION DU
MARDI 8 MARS 2022**

SESSION 2021-2022

<i>Afkortingen en letterwoorden</i>	<i>Sigles et abréviations</i>
bbp - bruto binnenlands product	PIB - produit intérieur brut
BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry	BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry
Cocof - Franse Gemeenschapscommissie	Cocof - Commission communautaire française
BDMH - Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp	Siamu - Service d'incendie et d'aide médicale urgente
FOD - Federale Overheidsdienst	SPF - service public fédéral
Forem - Waals tewerkstellingsagentschap	Forem - Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi
GGC - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	Cocom - Commission communautaire commune
KMO - kleine en middelgrote ondernemingen	PME - petites et moyennes entreprises
MIVB - Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel	STIB - Société de transport intercommunal bruxellois
ngo - niet-gouvernementele organisatie	ONG - organisation non gouvernementale
NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	SNCB - Société nationale des chemins de fer belges
OCMW - Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn	CPAS - centre public d'action sociale
Riziv - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering	Inami - Institut national d'assurance maladie-invalidité
RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening	ONEM - Office national de l'emploi
VDAB - Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	VDAB - Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle
VGC - Vlaamse Gemeenschapscommissie	VGC - Commission communautaire flamande
VUB - Vrije Universiteit Brussel	ULB - Université libre de Bruxelles

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 02
E-mail criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 02
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

INHOUD

SOMMAIRE

Mondelinge vraag van de heer Mathias Vanden Borre

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende "de stand van zaken met betrekking tot de Brusselse buurtinformatienetwerken".

Mondelinge vraag van de heer Dominiek Lootens-Stael

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende "de mogelijke maatregelen om te vermijden dat provocaties van extreemlinkse organisaties in de marge van betogingen het recht op vrije meningsuiting in gevaar brengen en de politie in diskrediet trachten te brengen".

Mondelinge vraag van de heer Dominiek Lootens-Stael

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende "de veiligheidsanalyses door BPV en de opvolging van concentraties van incidenten in wijken, naar aanleiding van een aanval tegen een politiepatrouille met een molotovcocktail in de Anneessenswijk".

1 Question orale de M. Mathias Vanden Borre 1

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "le point sur les partenariats locaux de prévention bruxellois".

4 Question orale de M. Dominiek Lootens-Stael 4

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "les mesures possibles afin d'éviter que les provocations d'organisations d'extrême gauche en marge des manifestations ne mettent en danger le droit à la liberté d'expression et ne tentent de discréditer la police".

7 Question orale de M. Dominiek Lootens-Stael 7

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "les analyses de sécurité effectuées par BPS et le suivi des concentrations d'incidents dans les quartiers, à la suite de l'attaque au cocktail Molotov d'une patrouille de police dans le quartier Anneessens".

Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre	10	Demande d'explications de M. Mathias Vanden Borre	10
aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,		à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,	
betreffende "de intrekking van het verblijfsrecht van een Molenbeekse imam en het Globaal Veiligheids- en Preventieplan".		concernant "le retrait du permis de séjour d'un imam molenbeekois et le plan global de sécurité et de prévention".	
Bespreking – Sprekers:		Discussion – Orateurs :	
De heer Mathias Vanden Borre (N-VA)		M. Mathias Vanden Borre (N-VA)	
De heer Ahmed Mouhssin (Ecolo)		M. Ahmed Mouhssin (Ecolo)	
De heer Rudi Vervoort, minister-president		M. Rudi Vervoort, ministre-président	
Mondelinge vraag van mevrouw Els Rochette	15	Question orale de Mme Els Rochette	15
aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,		à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,	
betreffende "de intervisie en begeleiding van politiemensen en het communicatieprotocol voor crisissituaties".		concernant "l'intervision et l'accompagnement des policiers ainsi que le protocole de communication en situation de crise".	
Mondelinge vraag van mevrouw Els Rochette	19	Question orale de Mme Els Rochette	19
aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,		à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,	
betreffende "de relatie tussen politie en jongeren".		concernant "les relations entre la police et les jeunes".	
Vraag om uitleg van mevrouw Els Rochette	22	Demande d'explications de Mme Els Rochette	22
aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van		à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la	

het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende "de aanpak tegen etnisch profileren en politiegeweld".

Besprekking – Sprekers:

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit)

De heer Hicham Talhi (Ecolo)

De heer Ahmed Mouhssin (Ecolo)

De heer Sadik Köksal (DéFI)

De heer Rudi Vervoort, minister-president

Mondelinge vraag van de heer Sadik Köksal

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

betreffende "de veiligheid van de Hikvision en Dahua-camera's".

Toegevoegde mondelinge vraag van mevrouw Véronique Lefrancq,

betreffende "de aankoop van Chinese bewakingscamera's door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest".

promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "la lutte contre le profilage ethnique et les violences policières".

Discussion – Orateurs :

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit)

M. Hicham Talhi (Ecolo)

M. Ahmed Mouhssin (Ecolo)

M. Sadik Köksal (DéFI)

M. Rudi Vervoort, ministre-président

Question orale de M. Sadik Köksal

31

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "la sécurité des caméras Hikvision et Dahua".

Question orale jointe de Mme Véronique Lefrancq,

31

concernant "l'achat de caméras de surveillance chinoises par la Région de Bruxelles-Capitale".

105 Voorzitterschap: de heer Guy Vanhengel, voorzitter

107 (Wegens een uitzonderlijk technisch incident dat de geluidsopname van de vergadering ernstig heeft verstoord, ontbreken bepaalde delen in het verslag. Gelieve ons hiervoor te verontschuldigen.)

107 MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MATHIAS VANDEN BORRE

107 aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

107 betreffende "de stand van zaken met betrekking tot de Brusselse buurtinformatienetwerken".

109 **De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).**- Een straat in Oudergem werd op een week tijd geteisterd door meerdere inbraken. De inwoners vermoeden dat ze geviseerd worden door een dievenbende. De woordvoerder van de politiezone Marlow ontnekt dat echter en wijt de opstoot van inbraken aan de donkere, korte winterdagen.

De buurtbewoners bleven niet bij de pakken neerzitten en beslisten het heft in eigen handen te nemen. Ze richtten een wijkcomité op, communiceren onderling via sociale media en houden nauwlettend de straat in de gaten.

Uit de beschrijvingen in de pers leid ik af dat het wijkcomité niet fungeert als een buurtinformatienetwerk (BIN), zoals eigenlijk zou moeten. De BIN's werden in het leven geroepen na een reeks ramkraken in de Westhoek in de jaren negentig. De bewoners wilden een actievere rol spelen in het garanderen van hun veiligheid. Er ontstonden illegale burgerwachten, maar nadien werd alles in de meer gereglementeerde vorm van een BIN gegoten.

Eigenlijk moeten de gemanateerde politiebeambten van de desbetreffende politiezone de inwoners ervan op de hoogte brengen dat ze het best een BIN oprichten. Uit een studie van de Universiteit Gent blijkt immers dat de aanwezigheid van een BIN een positieve invloed heeft op de band tussen politie en burger, op de subjectieve veiligheid en de sociale cohesie in de wijk. De N-VA hamert daar al jaren op.

111 We hadden de BIN's als aanbeveling voorgesteld in de resolutie tot verbetering van de relatie tussen burgers en ordediensten en tussen ordediensten en burgers, maar de meerderheid heeft dat voorstel helaas verworpen. De federale regering heeft alvast de intentie de BIN's te promoten bij de bevolking en bij de politiezones. Zo ontwikkelt ze onder meer lessenreeksen voor de verschillende opleidingen binnen de politiescholen zodat politie-inspecteurs weten hoe ze een BIN moeten opstarten en beheren, en stimuleert ze het provinciale overleg over de BIN-werking met steden en gemeenten, en met de desbetreffende lokale

Présidence : M. Guy Vanhengel, président.

(À cause d'un incident technique exceptionnel qui a altéré l'enregistrement audio de la réunion, certains éléments ne figurent pas dans le présent compte rendu. Veuillez nous en excuser.)

QUESTION ORALE DE M. MATHIAS VANDEN BORRE

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "le point sur les partenariats locaux de prévention bruxellois".

M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- Plusieurs cambriolages ont touché une même rue d'Audergem en une semaine. Les habitants ont décidé de mettre en place un comité de quartier et de surveiller attentivement la rue.

D'après la presse, ce comité de quartier n'agit pas en tant que partenariat local de prévention (PLP), alors que ce devrait être le cas.

Les agents de police de la zone concernée devraient informer les riverains sur l'intérêt de fonder un PLP. D'après une étude de l'Université de Gand, ce dernier est en effet bénéfique pour les liens entre forces de l'ordre et citoyens, la sécurité subjective et la cohésion sociale dans les quartiers, chevaux de bataille de la N-VA.

Dans le cadre de la résolution visant à l'amélioration des relations entre citoyens et forces de l'ordre, notre recommandation d'instaurer des PLP a été rejetée par la majorité. En revanche, le gouvernement fédéral a l'intention de les promouvoir. La grande majorité des PLP du pays se trouvent en Région flamande.

politiezones. Door dat laatste probeert de federale regering de samenwerking tussen preventiediensten en lokale politiezones over dat thema te bevorderen. Volgens de laatste gegevens zijn er 1.481 BIN's in België, waarvan 1.157 in het Vlaams Gewest, 313 in het Waals Gewest en 11 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In welke mate promoten de Brusselse politiezones de BIN's bij de bevolking? Welke maatregelen zijn er? In welke mate speelt Brussel Preventie & Veiligheid daar een rol in?

Geeft de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool in de opleidingen lessen over de BIN's? Hoeveel kandidaten namen daaraan deel in 2020 en 2021?

Kent u de studie van de Universiteit Gent? Welke bevindingen, conclusies en maatregelen leidt u daaruit af?

Heeft de Gewestelijke Veiligheidsraad al overleg gepleegd over de werking van de BIN's? Welke beslissingen of maatregelen werden genomen om de samenwerking tussen preventiediensten en lokale politiezones op dat vlak te bevorderen?

In 2011 telde het gewest elf BIN's. Waar bevinden die BIN's zich en is dat aantal geëvalueerd?

113

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- De buurtinformatienetwerken (BIN) zijn een initiatief van de FOD Binnenlandse Zaken dat zich richt tot burgers en zelfstandigen en waarvoor wordt samengewerkt met de politiezones. Ze zijn dus geen gewestelijke bevoegdheid. Het is de taak van de federale overheid om het gebruik ervan aan te moedigen.

De studie van de Universiteit Gent uit 2020 was bedoeld om een beter zicht op de werking en de doeltreffendheid van de BIN's te krijgen. Het ging om een grootschalig onderzoek waarin het verband tussen de aanwezigheid van een BIN en de veiligheid in de buurt werd geanalyseerd. Geen enkel bestudeerd BIN bevond zich evenwel in het Brussels Gewest.

De resultaten van de studie geven een genuanceerd beeld en moeten aan de onderzoeksdoelen worden afgemeten. Toch kunnen we uit de studie enkele lessen trekken.

Zo is er een positieve samenhang vastgesteld tussen de aanwezigheid van een BIN en de collectieve weerbaarheid van de buurt. De studie benadrukt echter ook dat het verband in twee richtingen kan worden geïnterpreteerd. Buurten waar meer sociaal vertrouwen is, richten sneller een BIN op. In buurten waar een BIN aanwezig is, rapporteren bewoners wel meer onveiligheidsgevoelens dan in buurten zonder BIN. Ook binnen een BIN rapporteren BIN-leden meer onveiligheidsgevoelens dan niet-BIN-leden. De studie vindt dan weer geen eenduidig verband tussen de aanwezigheid van een BIN en de objectieve veiligheid van de buurt, hoewel dat een van de doelstellingen van de BIN's is.

Les zones de police bruxelloises font-elles la promotion des PLP auprès de la population ? Quel rôle joue Bruxelles Prévention et sécurité ?

L'École régionale et intercommunale de police consacre-t-elle, au sein de la formation, des séances dédiées aux PLP ? Combien de candidats y ont-ils assisté en 2020 et 2021 ?

Quelles conclusions tirez-vous de l'étude de l'Université de Gand ?

Le Conseil régional de sécurité a-t-il effectué des consultations sur le fonctionnement des PLP ? Quelles mesures ont été prises pour favoriser la collaboration entre les services de prévention et les zones de police ?

Où se trouvent les onze PLP de la Région recensés en 2011 ? Ce chiffre a-t-il évolué ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Les partenariats locaux de prévention (PLP) ne sont pas une compétence régionale. Il revient aux autorités fédérales d'en assurer la promotion.*

Aucun des PLP étudiés par l'Université de Gand ne se situait en Région bruxelloise. Les résultats de cette étude sont nuancés et doivent être analysés à la lumière de ses objectifs. Des leçons peuvent cependant être tirées.

Il existe en effet une corrélation entre la présence d'un PLP et la résilience collective d'un quartier. Par ailleurs, les PLP sont plus facilement instaurés dans les quartiers où la confiance sociale est grande. Toutefois, les habitants des quartiers disposant d'un PLP font part d'un plus grand sentiment d'insécurité. Si les PLP semblent améliorer la relation entre habitants et forces de l'ordre, l'étude n'a pas pu établir de corrélation entre leur présence et la sécurité objective dans les quartiers.

De aanwezigheid van een BIN lijkt voorts de relaties tussen de buurtbewoners en de politie te verbeteren. In buurten waar een BIN is, geven respondenten aan beter vertrouwd te zijn met de politie en ook vaker tevreden te zijn over het politiewerk dan in buurten zonder BIN.

115

Uit de studie blijkt ook dat de BIN-leden geen representatieve afspiegeling vormen van de bevolking. De inclusie van anderstaligen blijkt een uitdaging. Een van de aanbevelingen is de verbetering van de samenwerkingsbereidheid tussen burgers en veiligheidsdiensten en de doorstroming van informatie.

Om de samenwerking tussen de veiligheidsdiensten en de burgers te verbeteren, formuleerde Brussel Preventie & Veiligheid meerdere maatregelen in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan. Die maatregelen houden verband met de bescherming van de fysieke en psychische menselijke integriteit en met polarisering en radicalisering.

Verenigingen kregen op basis van een projectoproep in 2021 financiële steun om aansluitend op de maatregelen uit het Globaal Veiligheids- en Preventieplan projecten op te starten die de relatie tussen burgers en veiligheidsdiensten moeten verbeteren. Zo is er het project “Je kiffe Bruxelles: aan de slag met jongeren in de grootstad” van de vzw JES, dat politieagenten een korte opleiding geeft over de leefwereld van de Brusselse jongeren. De vzw Atmosphères stelde dan weer een project voor om jongeren en politie in dialoog te laten treden over rechten en plichten voor een veilige openbare ruimte.

Om de drie maanden organiseert Brussel Preventie & Veiligheid de werkgroep Burger - Politie, waarin de Brusselse lokale politie en burgerorganisaties de kans krijgen om elkaar werkzaamheden te leren kennen. Brussel Preventie & Veiligheid wil via die werkgroep goede praktijken die nabijheid en dialoog tussen politie en burger bevorderen, in de schijnwerpers zetten en de partners aanmoedigen om soortgelijke lokale projecten op te zetten.

117

De werkgroep geeft daarmee gevolg aan maatregel 2.3 van het Globaal Veiligheids- en Preventieplan. Die betreft meer bepaald de uitwerking van initiatieven en campagnes ter bevordering van het vertrouwen en het wederzijdse respect tussen de politie en bevolking. Dat kan gaan om het systematisch monitoren van de maatschappelijke processen en politiemethodes die het vertrouwen tussen politie en burger beïnvloeden of de organisatie van systematische ontmoetingen tussen veiligheidsdiensten en burgers.

In 2019 voerde het Globaal Veiligheids- en Preventieplan het concept van local integrated security antennas (LISA) in. Brusselse gemeenten die een dergelijk lokaal contactpunt willen ontwikkelen, krijgen daarvoor financiële steun. Een LISA is een lokaal contactpunt waar verschillende, multidisciplinaire partners samenwerken om tegemoet te komen aan de bezorgdheden omtrent de veiligheid van de bewoners van een bepaalde wijk.

L'étude indique également que les membres d'un PLP ne sont pas représentatifs de la population, notamment des allophones.

Dans le plan global de sécurité et de prévention(PGSP), Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) a formulé différentes mesures ayant trait à la protection de l'intégrité physique et psychique, ainsi qu'à la polarisation et à la radicalisation.

En 2021, des associations ont bénéficié d'un soutien financier pour lancer des projets visant à améliorer les relations entre citoyens et forces de l'ordre, dans le prolongement du PGSP.

BPS organise un groupe de travail trimestriel permettant à la police locale et aux organisations citoyennes de découvrir le travail de l'autre.

Un suivi systématique des méthodes policières affectant la confiance entre citoyens et forces de l'ordre ainsi que des rencontres entre ces groupes sont également organisés.

En 2019, le PGSP a instauré le concept d'antennes de sécurité intégrées au niveau local (LISA). Les communes bruxelloises désireuses de mettre en place ce point de contact, qui rapproche les citoyens des services locaux, reçoivent des aides financières.

Trois LISA sont actives à Bruxelles, dans les communes d'Anderlecht, Berchem-Sainte-Agathe et Koekelberg.

En 2020, la Région bruxelloise comptait douze PLP, répartis dans trois des six zones de police (Bruxelles-Ouest, Montgomery et Bruxelles-Capitale / Ixelles). Ce chiffre reste stable.

La régulation et le suivi des PLP incombent au SPF Intérieur.

Een dergelijk initiatief maakt de lokale diensten zichtbaarder en brengt ze dichter bij de buurtbewoners. Vandaag zijn er in het Brussels Gewest drie LISA's actief, meer bepaald in de gemeenten Anderlecht, Sint-Agatha-Berchem en Koekelberg.

Wat de situatie in het Brussels Gewest betreft, hebben drie van de zes politiezones melding gemaakt van het bestaan van BIN's in hun zone. Voor 2020 gaat het over twaalf BIN's, waaronder twee buurtnetwerken voor zelfstandige ondernemers (BIN-Z). Dat aantal blijft al jarenlang stabiel.

De politiezone Brussel-West beschikt over vijf BIN's, waarvan een in Ganshoren en vier in Sint-Agatha-Berchem; de politiezone Montgomery heeft eveneens vijf BIN's in Sint-Pieters-Woluwe en de politiezone Brussel-Hoofdstad / Elsene heeft twee BIN-Z's, waarvan een in Elsene met 35 aangesloten winkels en een in Brussel-Stad met 36 aangesloten winkels.

De regulering en follow-up van de BIN's vallen onder de verantwoordelijkheid van de FOD Binnenlandse Zaken. We hebben momenteel geen bijkomende informatie over de activiteiten van de BIN's.

Ten slotte wordt er ook aandacht besteed aan de BIN's in de opleiding voor de buurtpolitie, die de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool verstrekkt.

¹¹⁹ **De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).**- Ik stel een aantal positieve elementen vast, namelijk dat u op de hoogte bent van de studie van de Universiteit Gent en dat u daaruit conclusies trekt. In uw antwoord ontbreekt echter de conclusie dat de buurtnetwerken een extra schakel kunnen zijn. Brussel blijft op dat vlak tegelijk warm en koud blazen. Ik hoop dat die twijfel verdwenen zou zijn en dat er een politieke consensus over de meerwaarde van de buurtnetwerken zou zijn gevonden.

(Onverstaanbaar)

- Het incident is gesloten.

¹²³ **MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DOMINIEK LOOTENS-STAELE**

¹²³ **aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,**

¹²³ betreffende "de mogelijke maatregelen om te vermijden dat provocaties van extreemlinkse organisaties in de marge van betogen het recht op vrije meningsuiting in gevaar brengen en de politie in diskrediet trachten te brengen".

¹²⁵ **De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang).**- Na de rellen in de marge van de grote internationale betoging tegen

Enfin, une attention particulière est accordée aux PLP dans la formation de la police locale, dispensée par l'École régionale et intercommunale de police.

M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- Je constate plusieurs points positifs. Néanmoins, vous ne précisez pas que les partenariats locaux de prévention (PLP) peuvent constituer un maillon supplémentaire. J'espère qu'un consensus politique émergera quant à l'intérêt de ces PLP.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. DOMINIEK LOOTENS-STAELE

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "les mesures possibles afin d'éviter que les provocations d'organisations d'extrême gauche en marge des manifestations ne mettent en danger le droit à la liberté d'expression et ne tentent de discréditer la police".

M. Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang) (en néerlandais).- En marge de la grande manifestation

de dwangmaatregelen in het coronabeleid, liet u weten dat dergelijke rellen onaanvaardbaar zijn en dat de daders moeten worden gestraft. Ook minister Gatz sprak zich sterk uit tegen de vernielingen. Maar dat is niet voldoende. Er moeten ook daden komen.

Het is heel betreurenswaardig dat de boodschap van verbondenheid en vrijheid van de betogers door een kleine groep linkse terroristen in diskrediet werd gebracht. Meer dan 100.000 mensen uit heel Europa kwamen naar Brussel om te protesteren tegen uitsluiting door QR-codes en vaccinatiedwang en wilden een gezond debat.

Aan het einde van de heel vreedzame betoging kwamen enkele tientallen gemaskerde leden van Antifa en andere extreemlinkse organisaties, duidelijk herkenbaar door vlaggen en spandoeken, opdagen. Zij hadden niet aan de betoging deelgenomen en zochten in de buurt van het Schumanplein de confrontatie met de politie.

Aan het metrostation Merode kwam het tot zware rellen. De agressors werden niet ingesloten en aangehouden, maar richting Jubelpark gedreven, waardoor de betoging werd verstoord en de agressors zich in het publiek konden mengen. De politie heeft daarna de vele tienduizenden vreedzame betogers met harde hand uit het park verdreven. Er werden veel administratieve aanhoudingen verricht, maar grotendeels van mensen die niets met de agressie van de Antifagroep te maken hadden.

127 Bij de ordehandhaving in het gewest loopt geregelde een en ander mis. Uit getuigenissen blijkt dat kleine groepen provocateurs er steeds weer in slagen om de politie te provoceren, zodat die zich tegen vreedzame betogers keert en de situatie helemaal uit de hand loopt. Dat heeft een negatieve uitstraling op onze hoofdstad in heel Europa en brengt het vreedzaam samenleven in gevaar. De politie wordt op die manier ook de 'pispaal' van de samenleving, zoals de politiebonden het kleurrijk omschrijven.

Als schakel tussen de lokale en nationale overheden hebt u een aantal veiligheidsbevoegdheden. Wat kunt u, samen met alle veiligheidspartners en met een maximale uitoefening van uw bevoegdheden, doen aan de extremistische provocaties in Brussel? Hoe worden dergelijke groepen in het gewest gevuld en bestreden? Welke rol spelen de gewestelijke diensten daarin?

Betogen die door provocaties van kleine groepen volledig uit de hand lopen, brengen het Brusselse imago grote schade toe. Wat wilt en kunt u, samen met lokale en nationale partners, doen om de politie beter op te leiden of te omkaderen zodat die tijdig en de-escalering kan optreden? Op die manier kunnen betogen even vredelijk eindigen als ze begonnen zijn en geraken Brusselse politiemensen niet tussen de overheid en de samenleving gekneld.

129 **De heer Rudi Vervoort, minister-president.**- U hebt een heel eigen lezing van het geweld op het einde van de betoging tegen de coronamaatregelen van 23 januari. U bent niet de enige die alleen extreemlinks verantwoordelijk houdt voor het geweld,

internationale contre les mesures sanitaires, une petite minorité de terroristes d'extrême gauche, reconnaissable à ses drapeaux et banderoles, a provoqué des émeutes, discréditant ainsi la très grande majorité de manifestants pacifiques et menant à l'arrestation administrative de dizaines d'innocents.

Tant le ministre Sven Gatz que vous-même avez condamné ces incidents, mais au-delà des mots, il faut des actes.

Lors de manifestations, des groupuscules provoquent régulièrement la police bruxelloise, la forçant à intervenir indistinctement contre tous les manifestants. Ces agissements menacent la cohésion sociale et ternissent l'image de la capitale.

Comment exercer au mieux vos compétences, conjointement avec tous les acteurs de la sécurité, pour faire face aux provocations extrémistes à Bruxelles ?

Comment ces groupuscules sont-ils surveillés ? Quel est le rôle des services régionaux en la matière ?

Que mettez-vous en place avec vos partenaires locaux et fédéraux pour améliorer la formation des policiers au désamorçage des conflits ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- En réponse à des affirmations similaires de votre collègue à la Chambre, la ministre fédérale de l'intérieur a rappelé que l'appel à manifester a été diffusé par des groupements d'extrême

want een ander lid van uw politieke fractie, die voorzitter is van de commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer, zei op 26 januari, toen hij minister Verlinden een aantal vragen stelde: "Het is Frans extreemlinks dat bij ons onlust komt creëren".

Zoals minister Verlinden op 26 januari en op 23 februari in de Kamer benadrukte, werd de oproep om op 23 januari te betogen massaal verspreid op sociale netwerken en op gespecialiseerde antivaxersfora, door zowel extreemrechtse als extreemlinkse groeperingen, om nog maar te zwijgen van voetbalfans en hooligans.

Bovendien verwijst ik naar het actualiteitsdebat over de betoging van 23 januari dat deze commissie op 2 februari voerde. Daar verschafte ik toelichting bij zowel de preventieve als reactieve maatregelen om geweld tegen te gaan.

Om in te gaan op uw eerste vraag over de rol van het gewest in het kader van het toezicht op en de bestrijding van extremistische bewegingen, herinner ik u eraan dat het gewest geen operationele veiligheidsbevoegdheid heeft en dat toezicht op extremistische activiteiten niet tot de gewestelijke verantwoordelijkheid behoort. Federale instanties zoals de Staatsveiligheid en het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse zijn daar verantwoordelijk voor.

¹³¹ Zoals u weet, veroordeel ik alle vormen van extremisme, maar ik wil ook graag de zaken tot hun juiste verhouding herleiden. Zoals de minister van Binnenlandse Zaken op 23 februari 2022 in de Kamer opmerkte, is het fenomeen van het links-extremisme al vele jaren bekend, maar blijft het in vergelijking met een aantal andere fenomenen betrekkelijk beperkt. Dat blijkt ook uit de cijfers van gemeenschappelijke gegevensbanken over de personen die prioritair gevolgd worden. Minister Verlinden voegde eraan toe dat ook in Brussel mensen van die strekking terug te vinden zijn, maar dat er zeker geen sprake is van een concentratie.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang).-

(Onverstaanbaar)

Ik heb nooit gezegd dat er duizenden Antifa-extremisten in Brussel wonen. Het is een kleine organisatie, maar ze slaagt er blijkbaar wel in om betogingen in Brussel die vreedzaam verlopen, uit de hand te doen lopen.

(Onverstaanbaar)

Dat is uiteindelijk ook bijzonder schadelijk voor het imago van Brussel.

Als beleidsmaker moet u daar niet zomaar op toekijken, maar proactief ingrijpen.

(Onverstaanbaar)

droite comme d'extrême gauche sur les réseaux sociaux, y compris parmi les supporters de foot et les hooligans.

Je vous renvoie également au débat d'actualité au sujet de cette manifestation au sein de cette commission, où j'ai détaillé les mesures préventives et réactives destinées à prévenir les violences.

La Région ne possède pas de compétences opérationnelles en matière de sécurité. Par ailleurs, la surveillance des activités extrémistes incombe à la Sûreté de l'État et à l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace, instances fédérales.

Je condamne fermement toute forme d'extrémisme. Dans un souci de proportionnalité, je rappelle toutefois que le phénomène d'extrême gauche, connu depuis longtemps, est relativement restreint au vu du registre des personnes faisant l'objet d'un suivi prioritaire. S'il existe à Bruxelles, il ne s'agit en aucun cas d'une concentration.

M. Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang) (en néerlandaais).- *Même si les extrémistes antifascistes ne sont pas nombreux à Bruxelles, il faut intervenir de manière proactive pour les empêcher de troubler les manifestations et de ternir l'image de Bruxelles.*

135	- Het incident is gesloten.	- L'incident est clos.
137	<p>MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DOMINIEK LOOTENS-STAELE</p> <p>aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,</p>	<p>QUESTION ORALE DE M. DOMINIEK LOOTENS-STAELE</p> <p>à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,</p>
137	<p>betreffende "de veiligheidsanalyses door BPV en de opvolging van concentraties van incidenten in wijken, naar aanleiding van een aanval tegen een politiepatrouille met een molotovcocktail in de Anneessenswijk".</p>	<p>concernant "les analyses de sécurité effectuées par BPS et le suivi des concentrations d'incidents dans les quartiers, à la suite de l'attaque au cocktail Molotov d'une patrouille de police dans le quartier Anneessens".</p>
139	<p>De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang).- Tijdens het weekend van 6 februari 2022 verspreidde de politievakbond Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt een video, waarop te zien is hoe enkele personen vlakbij het Anneessensplein een voorbijrijdende politiewagen bekogelen met een molotovcocktail. De vakbondsmensen brengen die zware aanval, die doet denken aan taferelen in een burgeroorlog, in verband met het verhoogde politietoezicht in de buurt van het plein, als gevolg van twee schietpartijen in die buurt in het centrum van Brussel. Het commentaar bij de beelden is dat dat niet wordt gesmaakt door de Brusselse jongeren, die onze politiepatrouilles bestoken met molotovcocktails. De politie zelf zegt dat er geen bewijzen zijn voor een direct verband tussen de feiten en vraagt om terughoudendheid.</p>	<p>M. Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang) (en néerlandais).- Début février, le Syndicat libre de la fonction publique a diffusé la vidéo d'une voiture de police essuyant un jet de cocktail Molotov aux abords de la place Anneessens. Selon le syndicat de police, les jeunes du quartier n'apprécieraient pas une présence policière accrue à la suite de deux fusillades, ce qui expliquerait l'attaque. Mais, selon la police, il n'y a aucune preuve d'un lien direct entre les faits.</p> <p><i>Le rôle des forces de l'ordre et de leurs syndicats n'est évidemment pas le même. Dans le cadre d'enquêtes en cours, la marge de communication de la police est réduite. Le rôle du syndicat, par contre, est de sensibiliser l'opinion publique et les politiques afin que des actions soient entreprises.</i></p>
	<p>De rol van de politiediensten en van de politievakbonden is natuurlijk verschillend. De politie moet zich houden aan vaststellingen en kan in het kader van lopende onderzoeken moeilijk uitspraken doen over bepaalde feiten zonder dat ze over bewijsmateriaal beschikt. Ze heeft een beperkte marge om te communiceren. De politievakbond heeft echter een andere taak, onder meer het bewustmaken van het publiek en van de politiek.</p> <p>Het is goed dat die beelden naar buiten komen. Sommigen zullen verontwaardigd zijn omdat ze het imago van het gewest geen goed doen, maar dat is nu eenmaal de realiteit en er wordt alleen actie ondernomen wanneer die onder de aandacht van een ruimer publiek wordt gebracht.</p>	<p><i>Un troisième acteur, qui relève de votre compétence, a un rôle à jouer : il revient à Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) d'établir des liens entre certains faits, de suivre les événements et de surveiller les concentrations de criminalité. Sans une analyse transversale et systématique plus approfondie, l'approche ne s'attaque jamais aux causes mais se limite aux symptômes.</i></p> <p><i>Des événements comme celui-ci et les nombreux reportages sur la criminalité liée à la drogue de ces derniers mois montrent qu'il est nécessaire d'étudier les corrélations afin de prendre des mesures répressives et préventives à plus grande échelle.</i></p>
141	<p>Naast de bestrijding van de misdaad door politie en justitie en de bewustmaking door politievakbonden en pers, zie ik evenwel nog een derde betrokken in deze kwestie en die valt onder uw bevoegdheid, mijnheer de minister-president. De politie kan niet altijd uitspraak doen over verbanden tussen bepaalde feiten zonder zich op gerechtelijk glad ijs te begeven. Het leggen van die verbanden, het volgen van gebeurtenissen en het monitoren van misdaadconcentraties maakt daarentegen deel uit van het takenpakket van Brussel Preventie & Veiligheid. Een transversale en systematische analyse, om de beeldvorming rond veiligheid en de evaluatie van het overheidsbeleid te verbeteren, is een specifieke doelstelling van Brussel Preventie</p>	

& Veiligheid. Zonder een diepere analyse blijft de aanpak immers steken in symptoombestrijding.

Gebeurtenissen zoals deze en de vele nieuwsfeiten over drugscriminaliteit tijdens de voorbije maanden, maken duidelijk dat het niet volstaat om naar individuele feiten te kijken, maar dat vooral de samenhang moet worden bestudeerd, zodat op ruimer vlak zowel repressief als preventief kan worden opgetreden.

Wat zijn de bevindingen van Brussel Preventie & Veiligheid over de Anneessenswijk? Bestaat daar de laatste tijd inderdaad een verhoogd veiligheidsrisico? Gaat het om een territoriumstrijd tussen de veiligheidsdiensten en de criminale groepen in de wijk?

Krijgt de politie ondersteuning van Brussel Preventie & Veiligheid en Brussel Preventie & Veiligheid ook van de politie? Hoe rapporteert de politie aan Brussel Preventie & Veiligheid om achtergrondanalyses mogelijk te maken? Hoe worden hotspots van criminaliteitsconcentratie in kaart gebracht?

Hoe verloopt de gegevensuitwisseling tussen de diensten? Volstaat die of zijn er aanpassingen nodig?

De laatste tijd worden steeds vaker molotovcocktails gebruikt als wapen om de politie af te schrikken of te verhinderen dat politieagenten controles uitvoeren. Is er na het herhaalde gebruik van molotovcocktails tegen politieagenten een risicoanalyse uitgevoerd of bent u van plan dat te doen? Hoe schat u die nieuwe evolutie in? Wat zult u daartegen ondernemen?

¹⁴³ **De heer Rudi Vervoort, minister-president.**- Eerst en vooral veroordeel ik de feiten, net zoals de twee aanvallen die de voorbije dagen hebben plaatsgevonden. Het wantrouwen van sommige burgers tegenover vertegenwoordigers van de overheid en de gewelddadige manier waarop zij zich tegen de werking van de maatschappij afzetten, is een grote bekommernis van elke openbare gezagsdrager. Het is een onderwerp dat zowel de federale minister van Binnenlandse Zaken, de federale minister van Justitie als de burgemeesters aanbelangt en waarop zij zich elk binnen hun bevoegdheden toeleggen.

Ik kan geen uitspraken doen over lopende onderzoeken. U vraagt mij naar de analyse van deze ernstige feiten door Brussel Preventie & Veiligheid. Daarom geef ik u een overzicht van de conclusies van het Brussels Observatorium voor Preventie en voor Veiligheid, dat veiligheidsvraagstukken in hun context onderzoekt. Het gaat ervan uit dat demografische en sociaal-economische kenmerken en mobiliteitsaspecten de dagelijkse interacties, activiteiten, verplaatsingen en veiligheid van burgers beïnvloeden.

De Anneessenswijk is een van de kanaalbuurten die gekenmerkt worden door ongunstige sociaal-economische indicatoren: lage inkomen, een hoge werkloosheidsgraad enzovoort. Dat is niet nieuw. De bevolkingsdichtheid is er bijzonder hoog, er is weinig

Quelles sont les conclusions de BPS concernant le quartier Anneessens ?

Comment fonctionnent l'échange d'informations et le soutien mutuel entre BPS et la police ? Sont-ils suffisants ou faut-il procéder à des ajustements ?

À la suite de l'utilisation répétée de cocktails Molotov contre des policiers, une analyse des risques a-t-elle été réalisée ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- Tout d'abord, je condamne ces faits ainsi que les deux attaques de ces derniers jours. La défiance de certains citoyens à l'égard des forces de l'ordre et la manière violente dont ils s'opposent au fonctionnement de la société sont une préoccupation majeure.

Je ne peux commenter les enquêtes en cours, mais vous livre un aperçu des conclusions de l'Observatoire bruxellois pour la prévention et la sécurité, qui examine les questions de sécurité dans leur contexte. Cette analyse part du principe que les caractéristiques démographiques et socioéconomiques ainsi que les aspects liés à la mobilité influencent les interactions et la sécurité des citoyens.

Le quartier Anneessens est caractérisé par des indicateurs socioéconomiques et démographiques défavorables (faibles revenus, taux de chômage élevé, forte densité de population, peu d'espaces verts et population très jeune).

groen en de bevolking is er zeer jong. In 2019 was meer dan een kwart van de inwoners jonger dan 18 jaar.

¹⁴⁵ De Anneessenswijk is gelegen op de grens tussen de gehoorwaardeerde voetgangerszone en de buurt rond het station Lemonnier en het Zuidstation. Vlak ernaast bevindt zich de Sint-Jacobswijk die een welgesteld publiek aantrekt. Die tegenstellingen kunnen het beeld van een 'onveilige wijk' in de hand werken.

Uit een bevraging van de service d'Aide à la jeunesse en milieu ouvert (AMO) blijkt niettemin dat de inwoners vrij tevreden zijn over het veiligheidsgevoel op straat. Diezelfde dienst stelde echter ook vast dat er problemen zijn op het vlak van school, werk en huisvesting. De bevolking is bovenindien amper vertegenwoordigd in het lokale bestuur en bij de politiediensten, waardoor ze de afstand met de overheid nog groter ervaren.

Er is al heel veel onderzoek verricht naar hoe jongeren in wijken met soortgelijke kenmerken een gevoel van wantrouwen of zelfs van afwijzing tegenover het gezag ontwikkelen. De spanningen met en het geweld tegen de politie, die het gezag in de openbare ruimte vertegenwoordigt, moeten daarin worden gekaderd. Het gaat dan meer bepaald over feiten zoals diegene die u in uw vraag aanhaalt of waarover in de pers af en toe wordt bericht, maar ook over gevallen van politiegeweld die bij de wijkverenigingen worden gemeld. De sleutel om de spanningen te bedaren ligt dus onder meer in een preventieve aanwezigheid van de buurpolitie. Sommige spanningen zijn echter te wijten aan de opgevoerde strijd van de politie tegen minder zichtbare vormen van criminaliteit. Zo kan ook de strijd tegen misdaadbendes die een ondergrondse economie laten draaien, leiden tot vergeldingsacties.

Dergelijke spanningen zijn niet nieuw. De resolutie van het Brussels Parlement van december 2020 getuigt daarvan. Daarom riep Brussel Preventie & Veiligheid een werkgroep in het leven, waarin de gemeenten, de politiezones en verenigingen goede praktijken uitwisselen en werken aan een verbetering van de relaties.

¹⁴⁷ Voorts leidde de coronacrisis tot een toename van de spanningen, vooral in dichtbevolkte wijken zoals de Anneessenswijk, waar de lockdown en de maatregelen, die de politie moest doen naleven, nog zwaarder vielen.

De politiezones verrichten al heel veel werk en ontwikkelen tal van projecten en initiatieven om de relatie tussen jongeren en de politie te verbeteren door onderlinge banden aan te knopen.

De objectieve criminaliteit die de politie registreert en waarover het Brussels Observatorium voor Preventie en voor Veiligheid in zijn jaarlijkse verslag rapporteert, ligt overigens niet het hoogst in de Anneessenswijk.

Hoewel de bevoegde lokale instanties bevestigen dat jongeren in de buurt een soort schaduwcircuit van handel in verdovende middelen hebben uitgebouwd, komt de Anneessenswijk in

Le quartier Anneessens est situé à la frontière entre la zone piétonne revalorisée et les environs de la station Lemonnier et de la gare du Midi. Juste à côté se trouve le quartier Saint-Jacques, qui attire un public plus aisné. Ces contrastes peuvent contribuer à l'image d'un "quartier peu sûr".

Néanmoins, une enquête montre que les habitants se sentent plutôt en sécurité dans la rue, mais que des problèmes se posent en matière de scolarité, emploi et logement. En outre, la population est peu représentée dans l'administration locale et les services de police.

Nombre d'études ont été menées sur la façon dont les jeunes de quartiers aux caractéristiques similaires développent un sentiment de défiance, voire de rejet de l'autorité. Les épisodes de tensions et de violence à l'égard de la police doivent se lire dans ce cadre. Cela inclut des faits tels que ceux mentionnés dans votre question ainsi que les cas de violence policière signalés aux associations de quartier. La clé pour apaiser les tensions est donc la présence préventive d'une police de proximité. C'est pourquoi Bruxelles Prévention et sécurité a mis en place un groupe de travail au sein duquel les communes, les zones de police et les associations échangent de bonnes pratiques et travaillent à l'amélioration des relations.

En outre, la crise sanitaire a accentué les tensions, en particulier dans les quartiers à forte densité de population comme le quartier Anneessens.

Les zones de police développent déjà de nombreux projets afin d'améliorer la relation entre les jeunes et la police.

Par ailleurs, le quartier n'affiche pas la criminalité objective la plus élevée. Le quartier n'apparaît pas dans les statistiques de police comme un lieu présentant un nombre étonnamment élevé de cas de détention, usage et trafic de stupéfiants. Le nombre d'infractions pour possession ou port d'armes et de délits de propriété n'y est pas non plus très élevé.

Toutefois, il est important de regarder au-delà des événements rapportés par la presse et d'aborder la situation avec un œil critique, en croisant différentes sources de données. Il faut aussi

de politiestatistieken niet naar voren als een plaats waar opvallend hoge gevallen van bezit, gebruik en handel van drugs worden opgetekend. Al hangt het aantal geregistreerde inbreuken uiterraard voornamelijk af van het proactieve optreden van de politie.

Voorts worden er in de Anneessenswijk weliswaar inbreuken wegens wapenbezit of wapendracht vastgesteld, maar ook dat aantal ligt niet zeer hoog. In de wijk blijken zich evenmin abnormaal veel eigendomsdelicten, zoals gauwdiefstallen en inbraken in voertuigen, voor te doen.

Het is echter belangrijk om verder te kijken dan enkele zeer markante gebeurtenissen waarover in de pers werd bericht en om de zaken met een kritische blik en aan de hand van verschillende gegevensbronnen te benaderen, zodat we een nauwkeurig beeld kunnen schetsen. Ook moeten we een onderscheid maken tussen het onveiligheidsgevoel, op basis van verschillende kenmerken van de bevolking, en de geregistreerde criminaliteit. Beide aspecten staan immers niet altijd rechtstreeks met elkaar in verband.

¹⁴⁹ **De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang).-**

(Onverstaanbaar)

¹⁵³ - *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER MATHIAS VANDEN BORRE

¹⁵⁷ aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

¹⁵⁷ betreffende "de intrekking van het verblijfsrecht van een Molenbeekse imam en het Globaal Veiligheids- en Preventieplan".

¹⁵⁹ **De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).-** Na veertig jaar werd het verblijfsrecht in ons land ingetrokken van de hoofdimam van de Al Khalilmoskee in Sint-Jans-Molenbeek, de grootste moskee van Brussel, die bovendien niet erkend is. Volgens onze veiligheidsdiensten is er sprake van een actuele bedreiging voor de nationale veiligheid.

De man is allesbehalve onbesproken. Zo zou hij contact hebben met extremistische figuren, terroristen en slavenhandelaars, riep hij op om zionisten te verbranden en werd hij ook verdacht als mogelijke leider van een rekruteringsnetwerk voor jihadisten.

De prediker wordt nu verdacht van extremisme en immenging in de staat. Voorts zou hij in opdracht van de Marokkaanse inlichtingendiensten Marokkanen in België bespieden. Dat

distinguer le sentiment d'insécurité et la criminalité enregistrée, car les deux aspects ne sont pas toujours directement corrélés.

M. Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang) (en néerlandais).-

(Inaudible)

- *L'incident est clos.*

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. MATHIAS VANDEN BORRE

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "le retrait du permis de séjour d'un imam molenbeekois et le plan global de sécurité et de prévention".

M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- En raison d'une menace pour la sécurité nationale, le permis de séjour de l'imam principal de la mosquée Al Khalil, à Molenbeek-Saint-Jean, a été retiré. Rappelons qu'il s'agit de la plus grande mosquée de Bruxelles et qu'elle n'est pas agréée.

L'homme faisait déjà l'objet de controverses. Il était soupçonné d'être à la tête d'un réseau de recrutement de djihadistes et avait appelé à brûler les sionistes. Le prédicateur, lié aux Frères musulmans, est aujourd'hui accusé d'extrémisme, d'ingérence et d'espionnage au profit du Maroc.

kon hij doen vanuit zijn functies als voorzitter van de Ligue des imams marocains de Belgique en als lid van de Raad der Theologen, een adviesorgaan binnen de Belgische Moslimexecutive.

De voorzitter van dat adviesorgaan is overigens zijn eigen neef. Beide heren worden gelinkt aan het controversiële Moslimbroederschap, een organisatie die een oerconservatieve interpretatie van de islam aanhangt en ook politieke macht nastreeft.

Ondertussen krijgt de man steun van de Marokkaanse gemeenschap in Sint-Jans-Molenbeek, die verduidelijking vraagt en islamofobie vreest, waaronder ook een aantal politici, waarvan een aantal tien jaar geleden betoogden voor de vrijlating van Oussama Atar, het vermeende brein achter de aanslagen in Parijs en Brussel.

161

In onze samenleving is geen plaats voor iemand die voor buitenlandse mogendheden onze maatschappij tracht te destabiliseren en landgenoten bespioneert, oproept tot haat en geweld ten aanzien van andere groepen, barbaarse boodschappen verspreidt en na veertig jaar verblijf in België geen enkele landstaal beheert.

Het Globaal Veiligheids- en Preventieplan bevat heel wat maatregelen om radicalisering en polarisering te bestrijden. Hoeven staat de uitvoering daarvan?

De werking van de lokale integrale veiligheidscellen werd vorig jaar geëvalueerd. Heeft Brussel Preventie & Veiligheid de evaluatie geanalyseerd? Welke aanbevelingen werden geformuleerd om de werking van de Brusselse lokale integrale veiligheidscellen te verbeteren? Kunt u ons de evaluatie van de lokale integrale veiligheidscellen door het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse, alsook de analyse van Brussel Preventie & Veiligheid bezorgen?

Naar verluidt is de lokale integrale veiligheidscel van Sint-Jans-Molenbeek sinds januari 2019 niet meer actief. Klopt die informatie? Hoe verloopt de informatie-uitwisseling tussen het gewest en de gemeenten over de werking van de lokale integrale veiligheidscellen?

U zei onlangs dat u een gewestelijke lokale integrale veiligheidscel wilde oprichten. Hoeven staat het daarmee?

163

(Onverstaanbaar)

(Inaudible)

163

De voorzitter.-

M. le président.-

(Onverstaanbaar)

(Inaudible)

167

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).-

M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).-

(Onverstaanbaar)

(Inaudible)

167

De voorzitter.-

(Onverstaanbaar)

171

De heer Ahmed Mouhssin (Ecolo) (in het Frans).-

(Onverstaanbaar)

173

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).-

(Onverstaanbaar)

175

De voorzitter.-

(Onverstaanbaar)

179

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Brussel Preventie & Veiligheid staat via het gewestelijke platform 'Radicalisering - polarisering' in voor de opleiding en de coördinatie van de contactpersonen inzake radicalisme van de Brusselse gemeenten en politiezones. Dat platform is in 2021 ondanks de coronasituatie zes keer samengekomen. Er werd onder meer gesproken over het gebruik van de beschikbare instrumenten en hulpmiddelen om personen op een passende manier te volgen en te begeleiden. Daarnaast werden ook enkele vergaderingen gewijd aan de dreigingsanalyse en de werking van de lokale integrale veiligheidscellen.

Voor de opleidingen wordt een beroep gedaan op de deskundige inbreng van enkele essentiële partners, zoals het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse, de directie Lokale Integrale Veiligheid van de FOD Binnenlandse Zaken, het Centre d'aide et de prise en charge de toute personne concernée par les extrémismes et radicalismes violents en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.

Brussel Preventie & Veiligheid werkt daarenboven samen met het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse om via de opleiding van de inlichtingenofficieren contactpersonen inzake radicalisme voor de politiezones op te leiden. Samen met de gemeenten werd ook een opleiding voor de coördinatoren van de lokale veiligheidscellen ontwikkeld. Die coördinatoren worden door de burgemeesters aangesteld om de organisatie van de lokale integrale veiligheidscel in de gemeente in goede banen te leiden.

Voorts financiert het gewestbestuur in uitvoering van het hoofdstuk van het Globaal Veiligheids- en Preventieplan over radicalisering en polarisering de organisatie van opleidingen voor burgers en mensen die actief zijn op het terrein. Maar liefst 22 projecten van vzw's kregen steun na een projectoproep.

Er zijn dus heel wat initiatieven die aangepast zijn aan de behoeften op het terrein. Op die manier worden bewustmakingsinstrumenten, individuele en collectieve

M. le président.-

(Inaudible)

M. Ahmed Mouhssin (Ecolo).-

(Inaudible)

M. Rudi Vervoort, ministre-président.-

(Inaudible)

M. le président.-

(Inaudible)

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) poursuit son travail de formation et de coordination des référents radicalisme des communes et zones de police bruxelloises par le biais de la plateforme régionale "radicalisation-polarisation". En 2021, et malgré la situation sanitaire, cette plateforme a organisé six sessions, dont certaines ont été consacrées à l'analyse de la menace et au fonctionnement des cellules de sécurité intégrale locales (CSIL). À cette fin, BPS collabore notamment avec l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace (OCAM).

Par ailleurs, pour lutter contre la radicalisation et la polarisation, le plan global de sécurité et de prévention prévoit également le financement de formations destinées aux citoyens et aux professionnels. Dans ce cadre, pas moins de 22 projets d'asbl ont été soutenus par appel à projets.

L'offre proposée est donc large et adaptée aux besoins du terrain. Par ce biais, les acteurs de terrain et les membres de la plateforme disposent d'outils de sensibilisation, d'un accompagnement individuel ou collectif ainsi que de modules de formation et d'intervision.

begeleiding en opleidings- en intervisiemodules aangereikt voor de mensen op het terrein en de leden van het platform.

181 Brussel Preventie & Veiligheid zit overigens niet automatisch mee aan tafel in de lokale integrale veiligheidscellen. De gemeenten zijn wettelijk niet verplicht om het gewest daarbij te betrekken. Evenmin moeten ze het gewest op de hoogte brengen van de vergaderingen en de werkzaamheden. De federale minister van Binnenlandse Zaken herinnerde ons in een brief van 14 februari trouwens aan die strikte bevoegdheidsverdeling. Ze wees erop dat de huidige federale wetgeving Brussel Preventie & Veiligheid niet toestaat om deel te nemen aan de lokale integrale veiligheidscellen en om zich te informeren over hun werkzaamheden. Het gewest heeft dus geen informatie over de lokale integrale veiligheidscel van Sint-Jans-Molenbeek.

Brussel Preventie & Veiligheid zal de nationale analyse van de lokale integrale veiligheidscellen samen met het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse uitwerken om tot nauwkeurige bevindingen voor het Brussels Gewest te komen en daaruit nuttige lessen te trekken. In de conclusies wordt namelijk geen onderscheid gemaakt tussen de gewesten.

Een van de oplossingen die al werd voorgesteld, is om een gewestelijke lokale integrale veiligheidscel op te richten, die op vraag van de gemeenten aanvullend kan optreden. Die cel zou dan de lokale besturen bijstaan door strategische en operationele uitwisselingen aan te moedigen of op te starten. Toegankelijke informatie is natuurlijk van essentieel belang en daarom moet er een interfederale samenwerkingsovereenkomst worden gesloten. Er lopen daarover besprekingen met de federale overheid. Het is uiteraard ook nodig om de federale regelgeving aan te passen. Daarom wordt binnenkort onder leiding van de FOD Justitie een taskforce samengesteld.

181 **De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).**- Telkens als ik bepaalde vragen stel of bepaalde thema's aanhaal, blijken sommige mensen zich bijzonder ongemakkelijk te voelen.

181 **De voorzitter.**- U stelt een aantal vragen die niet tot de gewestelijke bevoegdheden behoren en die deel uitmaken van gerechtelijke dossiers. In principe wordt de minister-president daar geen vragen over gesteld.

187 **De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).**- De informatie die mijn vraag bevat, heb ik integraal overgenomen uit openbare informatie uit de pers. Ik stel overigens algemene vragen, die niet specifiek betrekking hebben op het dossier van de imam, namelijk over het Globaal Veiligheids- en Preventieplan, de lokale integrale veiligheidscellen, het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse en de gemeente Sint-Jans-Molenbeek.

Het Uitgebreid Bureau, waarin alle fracties vertegenwoordigd zijn, heeft de vraag toegestaan.

Het lijkt erop dat mij verweten wordt dat ik vragen durf te stellen.

Comme nous l'a rappelé la ministre de l'intérieur dans un courrier du 14 février dernier, la législation fédérale n'autorise pas BPS à participer aux CSIL ni à en connaître les travaux. Par conséquent, l'administration régionale ne dispose pas d'informations sur la CSIL de Molenbeek-Saint-Jean.

Concernant les enseignements qu'il est possible de tirer de l'analyse nationale de l'OCAM sur les CSIL, BPS va affiner cette analyse afin de disposer d'une image plus régionale, car les conclusions ne font pas de distinction entre les Régions.

L'une des solutions, déjà proposée, est la création d'une CSIL régionale agissant de manière complémentaire à la demande des communes. L'objectif est de stimuler ou initier des échanges au niveau stratégique et opérationnel. Un accord de coopération interfédéral devra permettre la mise en place de ce dispositif. Un groupe de travail devrait être prochainement constitué sous la direction du SPF Justice, en vue d'une révision de la réglementation fédérale.

M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- Je constate qu'à chaque fois que j'aborde certains thèmes, un profond malaise saisit une partie de l'assistance.

M. le président.- Vos questions ne relèvent pas des compétences régionales et concernent des dossiers judiciaires en cours.

M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- Ma question ne portait pas sur le dossier spécifique de l'imam mais concernait, de manière générale, le plan global de sécurité et de prévention, les CSIL, l'OCAM et la commune de Molenbeek-Saint-Jean. Le Bureau élargi l'a validée.

J'ai l'impression que l'on me reproche d'oser poser des questions.

187	<p>De voorzitter.- De vraag lijkt te zijn ontsnapt aan de waakzaamheid van de diensten en het Uitgebreid Bureau. U weet dat net zo goed als ik. U hoeft nu niet te doen alsof u dat niet weet.</p>	<p>M. le président.- Votre question semble avoir échappé à la vigilance des services et du Bureau élargi.</p>
195	<p>De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- Ik krijg dat nu als verwijt te horen, terwijl het om een gedeelde verantwoordelijkheid gaat.</p> <p>Ik blijf overtuigd van de legitimiteit van mijn vraag. Het thema is uitgebreid in de actualiteit geweest en wordt in de federale Kamer besproken. Het is al te simpel om zulke dossiers opzij te schuiven, want ze hebben uiteraard ook implicaties voor het Brussels Gewest, waarnaar ik uitdrukkelijk heb verwezen.</p> <p>Tot slot vind ik het persoonlijk vreemd dat de minister-president zich bemoeit met de werkzaamheden van het Uitgebreid Bureau en het parlement. Het parlement is volledig autonoom ten aanzien van de regering en de regering moet verantwoording afleggen aan het parlement, niet omgekeerd. Dat is de basis van de democratie.</p>	<p>M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- Je reste convaincu de la légitimité de ma question.</p> <p>Par ailleurs, je m'étonne que le ministre-président intervienne dans les travaux du Bureau élargi et du parlement. Le parlement est une assemblée totalement autonome, devant laquelle le gouvernement est responsable, et non l'inverse. Il s'agit du principe de base de la démocratie.</p>
201	<p>De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- Zo werkt het niet. Het parlement controleert weliswaar de regering, maar in dit geval valt er niets te controleren omdat de regering niets heeft gedaan.</p>	<p>M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Cela ne fonctionne pas de cette manière, le parlement contrôle l'action du gouvernement, mais, en l'espèce, il n'y a pas d'action du gouvernement, il n'y a pas à contrôler, c'est aussi simple que ça ! Si vous lisez l'intitulé de la question "de intrekking van het verblijfsrecht van een Molenbeekse imam en het Globaal Veiligheids- en Preventieplan", cela n'a rien à voir.</p>
205	<p>De heer Mathias Vanden Borre (N-VA).- We kunnen besluiten dat we het niet met elkaar eens zijn over die zaak.</p> <p>U blaast opnieuw tegelijk warm en koud in uw antwoord. U zegt dat het gewest zich niet kan bemoeien met de lokale integrale veiligheidscellen. Volgens mijn informatie loopt er in Sint-Jans-Molenbeek van alles mis. Als minister-president is het uw taak om de burgemeester, bijvoorbeeld in de Gewestelijke Veiligheidsraad, erop te wijzen dat zij dat in orde moet brengen.</p> <p>Ik betreur de ongemakkelijke bijdragen van de collega's en hoop dat ik dergelijke vragen kan blijven stellen. Dat is mijn taak als mandataris.</p>	<p>M. Mathias Vanden Borre (N-VA) (en néerlandais).- Vous dites que la Région ne peut être associée aux travaux des CSIL. D'après mes informations, la situation à Molenbeek-Saint-Jean est problématique. En tant que ministre-président, il vous incombe de rappeler au bourgmestre d'y mettre de l'ordre.</p> <p>Je déplore les interventions désagréables de mes collègues et espère pouvoir, à l'avenir, continuer à poser de telles questions, car tel est mon devoir de mandataire.</p>
205	<p>De voorzitter.- Ik zal vragen aan het Bureau dat er voortaan geen vragen worden gesteld met betrekking tot beslissingen van het federale departement Justitie. Het is niet de taak van dit parlement om daarover te debatteren.</p>	<p>M. le président.- Je demanderai au Bureau de ne plus autoriser de questions concernant des décisions du SPF Justice.</p> <p>- L'incident est clos.</p>
211	<p>De heer Ahmed Mouhssin (Ecolo) (in het Frans).- Ik las in de krant dat er problemen zijn met de burgemeester van Antwerpen. Ik hoop dat u daar iets aan zult doen.</p>	<p>M. Ahmed Mouhssin (Ecolo).- J'ai lu dans le journal qu'il y avait un problème avec le bourgmestre d'Anvers, j'espère que vous interviendrez...</p> <p>(Remarques de M. Vanden Borre)</p>

(Vrolijkheid)

Ik maak een grapje; ik bedoel dat het al te gek is om zomaar vragen te stellen, omdat we iets in de krant hebben gelezen.

Overigens klopt het niet dat we het onderwerp links laten liggen. Binnenkort zullen we meerdere vragen over de Belgische Moslimexecutieve behandelen.

De Raad der Theologen is geen officiële instantie, maar een vereniging die advies verstrekkt. Als parlementsleden hebben wij niet het recht om die raad te controleren.

(Sourires)

Par cette petite note d'humour, je souhaite démontrer par l'absurde que le parlementarisme consistant à se référer à une lecture du journal pour poser une question n'est pas un travail sérieux ! Ce n'est pas parce qu'un journal en parle que les parlementaires doivent en tirer une question.

Il est faux d'affirmer que l'on n'a pas abordé une série de sujets. Trois questions relatives au problème lié à l'Exécutif des musulmans de Belgique ont été déposées pour une prochaine séance.

Le comité de théologiens n'est pas un comité reconnu, c'est un groupe, une association qui se réunit et donne des avis. En tant que parlementaires, nous devons faire preuve de pédagogie vis-à-vis des citoyens. Laisser entendre que les parlementaires ont un droit de contrôle sur un comité de théologiens pose un problème.

M. le président.- Restons dans le cadre du règlement. La demande d'explications a été posée ; différents intervenants ont réagi ; le ministre-président a fait certaines remarques, et vous avez terminé par une note d'humour. J'en tire une conclusion pratique : nous passons à la question suivante.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME ELS ROCHETTE

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "l'intervision et l'accompagnement des policiers ainsi que le protocole de communication en situation de crise".

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- Selon une enquête de la KU Leuven concernant le stress post-traumatique des policiers, dont les résultats ont été publiés mi-janvier 2022, plus d'un agent sur sept souffre de troubles à la suite d'une expérience traumatisante, contre une personne sur trente au sein de la population générale.

Une précédente enquête menée par Sarah Van Praet auprès de la zone de police Bruxelles-Nord révèle l'importance du retour d'information et de l'accompagnement sur le terrain. Moyennant une approche proactive, un bon accompagnement et de l'intervision, on peut éviter que des policiers développent un syndrome de stress post-traumatique.

Dans sa résolution du 18 décembre 2020 visant à l'amélioration des relations entre citoyens et forces de l'ordre, le parlement demande au gouvernement bruxellois d'intégrer les interventions

211 **De voorzitter.-** Laten we het reglement volgen en overgaan tot de volgende vraag.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ELS ROCHELLE

219 aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

219 betreffende "de intervisie en begeleiding van politiemensen en het communicatieprotocol voor crisissituaties".

221 **Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).-** Midden januari 2022 bracht de KU Leuven de resultaten uit van een onderzoek over posttraumatische stress bij politieagenten. Van de totale bevolking lijdt een op de dertig mensen aan het posttraumatische stresssyndroom, maar bij politieagenten ligt dat cijfer veel hoger: meer dan een op zeven politieagenten kampt met klachten na een traumatische ervaring.

Dat hoge cijfer is te verklaren door de aard van hun werk. Politieagenten maken immers schokkende en emotioneel belastende voorvalen mee tijdens hun loopbaan. Een voorbeeld dat psycholoog en onderzoeker Nils Rentmeesters aanhaalt, is het vaststellen van het overlijden van een kind door zelfdoding. We begrijpen allemaal dat zoets een grote impact heeft.

Politieagenten zijn zelf ook het slachtoffer van geweld. Denk maar aan de agenten die met stenen en dranghekken werden

bekogeld na de coronabetoging van 23 januari. Ook zoets is traumatiserend.

Een politieman of -vrouw heeft geen gemakkelijke job. We moeten hen goed opvangen, zeker na traumatiserende ervaringen. Decompressie, stoom afslaten en psychologische begeleiding zijn geen details.

Uit eerder onderzoek van Sarah Van Praet bij de politiezone Brussel-Noord blijkt het belang van feedback en begeleiding op de werkvloer. Met een proactieve aanpak, goede begeleiding en ruimte voor intervisie op de werkvloer na een traumatische ervaring kan worden vermeden dat politieagenten last krijgen van het posttraumatische stresssyndroom.

Mevrouw Van Praet lichtte haar onderzoek in oktober 2020 toe tijdens de hoorzitting van de commissie Binnenlandse Zaken. Intervisie komt aan bod in de aanbevelingen van de resolutie inzake de verbetering van de relatie tussen burgers en ordediensten van 18 december 2020. In die resolutie staat dat het parlement de Brusselse regering verzoekt om intervisie te integreren in het politiewerk en bijgevolg ruimte te maken voor feedback en zelfreflectie na interventies. Dit betekent ook dat er ruimte moet zijn voor decompressie, zodat een politieagent na een zware dag stoom kan afslaten en psychosociale begeleiding krijgt.

²²³ Bent u op de hoogte van de studie van de KU Leuven? Aan die studie namen bijna 2.000 politieagenten van vijftien politiezones in heel Vlaanderen deel. Werden ook Brusselse politiezones bij het onderzoek betrokken? Heeft Brussel Preventie & Veiligheid plannen in die richting?

Hoeven staat de uitvoering van de aanbevelingen uit de genoemde resolutie, meer bepaald wat de ruimte betreft voor intervisie en feedback in de politiezones? Hoe worden de aanbevelingen in de praktijk gebracht?

Op welke manier worden intervisie en begeleiding van politieagenten na traumatische ervaringen georganiseerd? Zijn er daarvoor per politiezone of voor alle zones samen psychologen in dienst? Zo ja, hoeveel? Hoe gaan ze te werk?

Ik wil het ook hebben over een goede communicatie met burgerslachtoffers. De trauma's van politieagenten moeten zo goed mogelijk worden behandeld, maar dat geldt ook voor de trauma's van burgers. Politieagenten komen dagelijks in aanraking met slachtoffers van geweld en moeten slecht nieuws brengen aan familieleden van slachtoffers. Het is van cruciaal belang dat dat op een respectvolle manier gebeurt. Je kunt een trauma niet laten verdwijnen, maar mag het ook niet groter maken door te lang te wachten met slecht nieuws of door dat op een botte manier te brengen.

Ook daarover staat een aanbeveling in de genoemde resolutie, die ertoe strekt dat het parlement de Brusselse regering verzoekt de politiezones te stimuleren om het communicatieprotocol voor crisissituaties te verbeteren, in het bijzonder bij ongevallen of

dans le travail de police et donc de prévoir l'espace nécessaire ou le retour d'information et la réflexion après les interventions.

Avez-vous connaissance de l'étude de la KU Leuven ? Des zones de police bruxelloises y ont-elles été associées ? Bruxelles Prévention et sécurité a-t-il des projets en ce sens ?

Qu'en est-il de la mise en pratique des recommandations de la résolution, en particulier en matière d'intervision et de retour d'information ?

Comment s'organisent l'intervision et l'accompagnement des policiers après des expériences traumatisques ? Les zones de police disposent-elles de psychologues ? Si oui, combien ? Comment procèdent-ils ?

Je voudrais aussi insister sur la communication avec les victimes civiles. À cet égard, la résolution recommande d'inciter les zones de police à améliorer le protocole de communication pour les situations de crise, en particulier pour les accidents ou incidents impliquant des morts ou des blessés graves.

Comment avez-vous incité les zones de police à mettre en place un protocole de communication de qualité pour les situations de crise ? S'échangent-elles des bonnes pratiques ? Comment ont-elles amélioré leur protocole ?

incidenten met zwaargewonden of doden. Aanverwanten moeten rechtstreeks en volledig worden geïnformeerd en noodzakelijke informatie over psychologische bijstand, klachtenprocedures enzovoort ontvangen. Ook na het initiële contact moet de politie beschikbaar blijven voor vragen.

Kunt u toelichten hoe u de politiezones hebt gestimuleerd om werk te maken van een kwaliteitsvol communicatieprotocol voor crisissituaties? Worden goede praktijken uitgewisseld tussen de politiezones? Op welke manier hebben de politiezones hun communicatieprotocol verbeterd?

225 De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Ik ben mij uiteraard bewust van de problemen inzake de preventie en behandeling van het posttraumatische stresssyndroom bij politieagenten, maar zoals ik al herhaaldelijk heb gezegd, is het Brussels Gewest daar niet voor bevoegd. Het lichamelijke en psychische welzijn van politieagenten is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de werkgever, namelijk de federale overheid.

Ik kan dus alleen verwijzen naar de maatregelen van de federale overheid. Zo werd op 26 januari 2022 in de commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer een actualiteitsdebat gevoerd waarin het onderwerp van uw vraag aan bod kwam. De federale minister van Binnenlandse Zaken benadrukte dat de werkzaamheden voor de opvang en ondersteuning van politiemensen die een ernstig incident hebben meegemaakt reeds goed ontwikkeld zijn. Dat is ook bevorderlijk voor het beperken van het posttraumatische stresssyndroom. De minister gaf echter toe dat er nog ruimte voor verbetering is.

Met betrekking tot het onderzoek waarnaar u verwijst, heeft de federale minister van Binnenlandse Zaken verklaard dat meerdere instanties die bij deze kwestie betrokken zijn, zouden deelnemen aan de analyse van de aanbevelingen en aan de uitvoering van een actieplan dat zo dicht mogelijk moet aansluiten bij de realiteit van de politiediensten. Dat geldt zowel voor de opvolging en verzorging als voor de diagnose.

227 Het is nog te vroeg om de planning voor de ontwikkeling en presentatie van dat actieplan te kunnen meedelen, maar de federale minister van Binnenlandse Zaken benadrukte dat zij zo snel mogelijk maatregelen wil uitvoeren.

De federale politie beschikt over een stressteam waar alle lokale en federale politieagenten dag en nacht gratis terechtkunnen. Met betrekking tot de begeleiding van politieagenten die crisissituaties hebben meegemaakt, beschikken sommige zones over interne hulpteams. Die zijn doorgaans dag en nacht beschikbaar voor eerstelijnsopvang. Politieagenten die verdere hulp nodig hebben, kunnen worden doorverwezen naar meer gespecialiseerde hulpverlening.

Met betrekking tot steunverlening aan en communicatie met burgerslachtoffers passen de politiezones de zogenaamde

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- Je suis conscient de la problématique, mais la Région n'est pas compétente en la matière, puisque le bien-être physique et psychique des policiers relève avant tout des responsabilités de l'employeur, donc de l'État fédéral.

La ministre fédérale de l'intérieur a souligné que la prise en charge et l'accompagnement des policiers ayant été confrontés à un incident critique étaient déjà bien développés, bien que des améliorations puissent encore être apportées.

En ce qui concerne l'étude que vous mentionnez, la ministre a également précisé que différents acteurs concernés par la thématique participeraient à l'analyse des recommandations et à la mise en œuvre d'un plan d'action, tant pour le suivi de la prise en charge que le diagnostic.

La ministre souhaite mettre en œuvre ces mesures au plus vite.

La police fédérale dispose d'une stress team accessible en permanence à tous les policiers, locaux et fédéraux. Certaines zones disposent d'équipes d'aide internes, généralement disponibles jour et nuit. Les agents ayant besoin d'une aide supplémentaire peuvent bénéficier d'une aide plus spécialisée.

En ce qui concerne l'assistance et la communication aux victimes civiles, une aide aux victimes spécifique existe depuis 2002.

Les dix-neuf communes de Bruxelles sont associées à BE-Alert. Le développement de la communication sur les réseaux sociaux bat son plein dans plusieurs zones de police. Par ailleurs, les porte-parole de la police sont en contact étroit avec les services de communication communaux, et ils se complètent bien sur le terrain.

COL 17/2012 toe. Sinds 2002 bestaat er specifieke slachtofferbejegening.

In het kader van de crisiscommunicatie werden meerdere initiatieven genomen. Zo zijn de negentien Brusselse gemeenten aangesloten bij BE-Alert. De politiezones proberen die app bij de bevolking te promoten via sociale media en in publicaties. De app is een belangrijk communicatiemiddel om onmiddellijk met de bevolking te communiceren. De politiezone draagt bij tot de optimalisering van de zogenaamde discipline 5 in crisissituaties. De politiewoordvoerders staan in nauw contact met de gemeentelijke communicatiediensten. Ze vullen elkaar goed aan op het terrein.

In de betrokken politiezone werden al meerdere oefeningen georganiseerd. De communicatie via sociale media wordt volop ontwikkeld in een aantal politiezones. Dagelijks wordt er via Facebook gecommuniceerd. Dat kan ook een meerwaarde zijn op het gebied van crisiscommunicatie.

Opvolging is van primordiaal belang. De communicatiedienst verzamelt vragen en opmerkingen, verwerkt ze en verwijst waar nodig door.

229

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Er is dus een federaal actieplan in de maak. Op welke manier wordt het Brussels Gewest daarbij betrokken?

(Opmerkingen van de heer Vervoort, minister-president)

Als de gewesten niet betrokken zijn bij dat overleg, wie dan wel?

229

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- De politiezones en de gemeenten.

229

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Hebt u dan geen informatie over welke politiezones betrokken zijn bij de opmaak van dat actieplan?

229

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Nee, ze zijn ook niet verplicht om mij die informatie door te spelen. De politiezones hebben rechtstreekse contact met de federale minister van Binnenlandse Zaken.

229

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het zou problematisch zijn, mocht er geen enkele politiezone uit het Brussels Gewest betrokken zijn bij de uitwerking van dat plan. Is daar dan geen transparantie over?

229

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Zo zijn de bevoegdheden nu eenmaal verdeeld.

229

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het is goed dat er een stressteam bestaat en dat de politiezones over interne hulpteams beschikken. Welke politiezones beschikken over een stressteam?

Le suivi est d'une importance capitale. Le service communication assure la collecte et le traitement des questions et remarques.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).-
Dans quelle mesure la Région bruxelloise sera-t-elle impliquée dans le futur plan d'action fédéral ?

(Remarques de M. Vervoort, ministre-président)

Si les Régions ne sont pas consultées, qui le sera ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).-
Les zones de police et les communes.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).-
Savez-vous quelles zones seront impliquées ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).-
Non, elles ne sont pas obligées de me le communiquer. Elles sont en contact direct avec la ministre fédérale de l'intérieur.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).-
Il serait problématique qu'aucune zone de police bruxelloise ne soit impliquée.

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).-
La répartition des compétences est ainsi faite.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).-
Je salue l'existence d'équipes d'aide internes et de stress teams. Quelles zones de police disposent de ces dernières ?

Worden er goede praktijken uitgewisseld bij Brussel Preventie & Veiligheid?

Hoeveel psychologen zijn er bij de politiezones of eventueel in een overkoepelende dienst beschikbaar?

229 **De heer Rudi Vervoort, minister-president.**- Ik zal die informatie opvragen.

229 **Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).**- Ik had zoveel vragen dat die u misschien ontgaan zijn.

229 **De heer Rudi Vervoort, minister-president.**- Ik kan die informatie vragen, maar de politiezones zijn niet verplicht om te antwoorden.

253 **Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).**- Die zaken zijn ook in de resolutie opgenomen. Het is de taak van Brussel Preventie & Veiligheid om ze aan te pakken.

De app BE-alert is een belangrijk communicatie-instrument bij crisissen. Mijn vragen gaan over het overbrengen van slecht nieuws aan burgers wanneer er dodelijke slachtoffers vallen. Sinds de goedkeuring van de resolutie is er blijkbaar nog geen werk gemaakt van het verbeteren van dat communicatieprotocol. Klopt dat?

255 **De voorzitter.**- Dat is iets waar de politiezones zelf werk van moeten maken en heeft niet rechtstreeks betrekking op de relaties tussen de gewestelijke diensten en de politiezones.

255 **De heer Rudi Vervoort, minister-president.**- Be-Alert staat voor Belgium Alert.

255 **Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).**- Ik zal het nog eens opzoeken in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan, waarin alle aanbevelingen uit de resolutie zijn opgenomen.

255 **De voorzitter.**- Daar zitten aanbevelingen bij voor de gemeenten en de politiezones. Het lijkt mij echter niet onmogelijk om daar meer informatie over in te winnen. U zou het ook kunnen navragen bij collega's die zitting hebben in de politieraden.

255 **Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).**- Een goede samenwerking en een uitwisseling van goede praktijken zijn van essentieel belang.

255 **De voorzitter.**- Misschien is het geen slecht idee om samen met de collega's die zitting hebben in de politieraden, te bekijken welke aandacht ze aan bepaalde resoluties kunnen besteden.

- *Het incident is gesloten.*

Un échange de bonnes pratiques est-il prévu avec Bruxelles Prévention et sécurité ?

Combien de psychologues sont-ils disponibles pour les policiers ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Je vais me renseigner.*

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- *J'avais tellement de questions que cela vous a peut-être échappé.*

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Je peux demander cette information, mais les zones de police ne sont pas obligées de répondre.*

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- *Ces éléments, mentionnés dans la résolution, doivent être traités par Bruxelles Prévention et sécurité.*

L'application BE-Alert est un outil de communication important en cas de crise. Est-il exact que le protocole de communication concernant les victimes civiles n'a pas encore été amélioré ?

M. le président.- Cette tâche incombe aux zones de police.

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *BE-Alert signifie Belgium Alert.*

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- *Je vérifierai dans le plan global de sécurité et de prévention.*

M. le président.- Il contient des recommandations à l'intention des communes et des zones de police, mais les informations s'y trouvent peut-être.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- *Une bonne collaboration et un échange de bonnes pratiques sont essentiels.*

M. le président.- Il pourrait être utile de voir avec les collègues siégeant aux conseils de police quelles résolutions ils peuvent mettre en œuvre.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME ELS ROCHETTE

269 **MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW ELS ROCHELLE**

269 aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

269 betreffende "de relatie tussen politie en jongeren".

271 Mevrouw Els Rochette ([one.brussels-Vooruit](#)).- Na de betoging tegen politiegeweld op 24 januari 2021, waarna de politie 245 mensen, onder wie 91 minderjarigen, oppakte en in de kazernes van Etterbeek urenlang vasthield en hardhandig onder handen nam, organiseerde het collectief Ouders tegen Politiegeweld op 22 januari een nieuwe manifestatie.

Na de betoging van vorig jaar werden een aantal klachten ingediend, maar die hebben weinig opgeleverd. Veel mensen zijn teleurgesteld. Ze hebben het gevoel dat er niets is veranderd. Nochtans is er echt sprake van een probleem en is het nodig in te grijpen.

Onderzoek van de Vlaamse Jeugdraad en Forum des Jeunes in het najaar van 2021, alsook de bevraging van 1.968 Brusselse jongeren door de Jeugdraad van de VGC, wijst uit dat de relatie tussen jongeren en politie scheef zit. Meer dan zeven op de tien Brusselse jongeren voelen zich niet veilig bij contact met de politie. Bijna evenveel jongeren zeggen al het slachtoffer van etnisch profileren te zijn geweest.

VGC-collegelid Smet lanceerde in oktober 2021 onder de coördinatie van vzw JES een proefproject om de relatie tussen jongeren en politie te verbeteren. Het doel is om samen met de politiezones methodes te ontwikkelen om de vertrouwensband tussen de politie en de jongeren te verbeteren.

In de resolutie ter verbetering van de relatie politie-burger uit 2020 staan aanbevelingen om de relatie tussen politie en burger, en in het bijzonder tussen politie en jongeren, te verbeteren door het Brussels Observatorium voor Preventie en voor Veiligheid, in samenwerking met de zes politiezones, de maatschappelijke processen en politiemethodes te laten monitoren.

273 Onder die processen vallen onder andere etnisch profileren, communicatie, klachtenmelding en -behandeling.

In diezelfde resolutie wordt ook gevraagd dat Brussel Preventie & Veiligheid een forum opricht in samenwerking met de zes Brusselse politiezones, waar politie en burger elkaar regelmatig kunnen ontmoeten om toenadering te bevorderen, vertrouwen op te bouwen en ervaringen uit te wisselen.

Welke stappen zijn er gezet ten voordele van een objectieve, systematische en openbare monitoring van de maatschappelijke processen en politiemethodes, die het vertrouwen tussen politie en burger beïnvloeden? In de resolutie worden etnisch profileren, communicatie, klachtenmelding en -behandeling als

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "les relations entre la police et les jeunes".

Mme Els Rochette ([one.brussels-Vooruit](#)) (*en néerlandais*).- Le collectif des Parents contre les violences policières, créé à la suite de la manifestation de janvier 2021 contre les violences policières, a manifesté le 22 janvier dernier pour réclamer une suite aux plaintes déposées et alerter sur la détérioration de la confiance entre les jeunes et la police, révélée également par plusieurs études et enquêtes récentes.

La résolution visant à améliorer les relations entre les forces de l'ordre et les citoyens adoptée en 2020 prévoyait notamment l'analyse, par l'Observatoire bruxellois pour la prévention et la sécurité (OBPS) des processus sociétaux et les méthodes policières, et la création d'un forum de rencontre entre policiers et citoyens par Bruxelles Prévention et sécurité (BPS).

Comment a été favorisée une analyse objective, systématique et publique des processus sociétaux et méthodes policières ? Quelles questions sont-elles traitées en priorité ?

L'OBPS a-t-il déjà fait part de conclusions ? Celles-ci ont-elles déjà donné lieu à des adaptations des méthodes policières par exemple, ou à des projets-pilotes ?

Quelles étapes BPS a-t-il entreprises pour la création du forum ? Quelles organisations citoyennes ont été ou seront contactées ? Des groupes cibles - par quartier, âge, genre ou niveau d'études - ont-ils été définis ?

voorbeelden vermeld. Uiteraard kunnen er nog andere kwesties aan bod komen. Welke kwesties krijgen prioriteit?

Zijn er al bevindingen van het Brussels Observatorium voor Preventie en voor Veiligheid? Wanneer en hoe wordt die kennis gedeeld? Zijn er op basis van die analyse al bijsturingen gebeurd of proefprojecten gedefinieerd, bijvoorbeeld om politiemethodes aan te passen?

Is het forum waar politie en burgerorganisaties elkaar ontmoeten, al samengesteld en samengekomen?

Welke stappen heeft Brussel Preventie & Veiligheid ondernomen voor de oprichting van dat forum? Welke burgerorganisaties werden of zullen nog worden aangezocht? Werden er doelgroepen bij burgers afgebakend, bijvoorbeeld op basis van wijk, leeftijd, geslacht of opleidingsniveau? Hoe worden de verschillende politiezones vertegenwoordigd?

Wanneer heeft de eerste bijeenkomst plaatsgevonden of is die gepland? Om de hoeveel tijd worden er bijeenkomsten gepland?

275

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Naar aanleiding van de resolutie van 18 december 2020 tot verbetering van de relatie tussen burgers en ordediensten heeft Brussel Preventie & Veiligheid het initiatief genomen om in samenwerking met de zes politiezones een forum op te richten, de werkgroep Bupol (Burger - Politie) genaamd, waar politie en burgerorganisaties elkaar regelmatig ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

Om tegemoet te komen aan de aanbevelingen van het parlement voor Brussel Preventie & Veiligheid, vond een eerste raadplegingsronde plaats en werd op basis van een vragenlijst en een analyse van gegevens gepeild naar de behoeften en verwachtingen van de partners.

Dat moet leiden tot de uitwerking van actievoorstellen. De vertegenwoordigers van de politie en de gemeenten kregen de vraag wat hun prioritaire aandachtspunten zijn. Brussel Preventie & Veiligheid gaat nu op basis van hun antwoorden na hoe die het best in de praktijk gebracht kunnen worden. Zo wordt overwogen om in overleg met de partners een onderzoek over selectief politieoptreden uit te voeren. Ook wordt nagedacht over een manier om de bevolking daarover te bevragen. Daarbij zal uiteraard rekening worden gehouden met bepaalde gegevens, zoals de wijk en de leeftijd van de betrokken personen.

De coördinatie van de werkgroep Bupol sluit aan bij maatregel 2.3 van het Globaal Veiligheids- en Preventieplan: "De uitwerking van initiatieven en campagnes ter bevordering van het vertrouwen en wederzijds respect tussen de politie en bevolking, zoals het systematisch monitoren van de maatschappelijke processen en politiemethodes die het vertrouwen tussen politie en burger beïnvloeden, en de organisatie van systematische ontmoetingen tussen veiligheidsdiensten en burgers (of burgerorganisaties)". Alle Brusselse politiezones nemen aan die werkgroep deel.

Comment les zones de police sont-elles représentées ? Quand la première rencontre a-t-elle eu ou va-t-elle avoir lieu ? Et à quelle échéance sont-elles organisées ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Le forum mis en place par Bruxelles Prévention et sécurité (BPS), dans le cadre de la résolution de décembre 2020, sert de lieu de rencontres et d'échanges réguliers entre les services de police et des organisations citoyennes. Ce forum a été créé sous le nom de "groupe de travail Citoyens - Police (CITPOL)".*

Une première phase de consultation et d'analyse des besoins et des attentes des partenaires a été menée à partir d'un questionnaire et d'une analyse de données existantes. Ce travail doit mener à l'élaboration par BPS de propositions d'actions.

Ainsi, une réflexion est en cours sur la sélectivité policière et sur une manière de sonder la population à ce sujet, en tenant compte notamment du quartier ou de l'âge des personnes concernées.

La coordination du groupe de travail CITPOL s'inscrit dans la mesure 2.3 du plan global de sécurité et de prévention. Toutes les zones de police bruxelloises participent à ce groupe de travail.

277

De eerste vergadering vond plaats op 3 september en bood de leden van de werkgroep de gelegenheid om kennis te maken en te netwerken. Ook de doelstellingen kwamen aan bod.

Tijdens een tweede overlegmoment, op 15 december, lag de focus op het verzamelen en delen van lokale praktijken. De partners bezorgden Brussel Preventie & Veiligheid een overzicht van de praktijken in hun zone of gemeente. Het ging dan zowel om de dagelijkse werking van het korps als om specifieke initiatieven.

Een derde overlegmoment, op 18 februari, was gewijd aan twee lokale initiatieven die zich op jongeren toespitsen. De vzw Atmosphères stelde haar project voor, dat een dialoogruimte voor jongeren en politiediensten creëert rond het thema rechten en plichten in de openbare ruimte. Daarnaast stelde de politiezone Brussel-West haar project Second Wave Molenbeek voor.

Tot slot worden ook de verenigingen betrokken bij het verbeteren van de relatie tussen burgers en ordediensten. Zij ontvatten daarvoor financiële steun in het kader van de projectoproep van Brussel Preventie & Veiligheid voor het verenigingsleven. Tijdens de vergaderingen van de werkgroep werden al verschillende projecten besproken. In december 2021 stelde JES het project 'Je kiffe Bruxelles: aan de slag met jongeren in de grootstad' voor. Dat project heeft als doel een korte opleiding voor politieagenten over de leefwereld van Brusselse jongeren uit te werken.

Voorts werkt Brussel Preventie & Veiligheid mee aan de opmaak van enkele andere plannen, zoals het nationaal actieplan tegen racisme. Daarin worden samen met de bevoegde instanties acties uitgewerkt die aansluiten bij de eerder vermelde aanbeveling.

279

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het doet mij heel veel plezier om te horen dat de werkgroep tien maanden na de resolutie is samengesteld en al drie keer is samengekomen. Het is bemoedigend dat Brussel Preventie & Veiligheid daar meteen mee aan de slag is gegaan.

Nemen er naast de gemeenten en politiezones ook verenigingen uit het middenveld deel aan de werkgroep Bupol?

279

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Onder meer de vereniging JES.

279

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het is fijn om te horen dat er op korte tijd veel in gang is gezet. Dat bewijst dat het mogelijk is. Waar een wil is, is een weg.

281

- *Het incident is gesloten.*

285

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW ELS ROCHELLE

Ce dernier s'est déjà réuni à trois reprises. La première session, le 3 septembre 2021, a permis d'exposer les objectifs. Lors de la deuxième session, le 15 décembre 2021, les pratiques locales existantes ont été collectées et diffusées.

Une troisième réunion a eu lieu le 18 février 2022 et concernait deux initiatives locales pour les jeunes : le projet de l'asbl Atmosphères, qui vise à instaurer un espace de dialogue entre jeunes et forces de l'ordre autour du thème des droits et obligations dans l'espace public et le projet "Second Wave Molenbeek" de la zone de police Bruxelles-Ouest.

Enfin, les associations peuvent également contribuer à améliorer les relations entre les citoyens et les forces de l'ordre et sont, à ce titre, financées par BPS dans le cadre d'appels à projets. En décembre 2021, l'asbl JES a présenté son projet "Je kiffe Bruxelles - Aan de slag met jongeren in de grootstad" qui vise à initier les policiers au monde des jeunes bruxellois.

Par ailleurs, BPS participe notamment à la rédaction du plan d'action national de lutte contre le racisme.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- Des organisations de la société civile font-elles également partie du groupe de travail CITPOL ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- L'asbl JES en fait notamment partie.

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- Je me réjouis d'apprendre que le groupe de travail s'est déjà réuni à trois reprises. BPS s'est mis directement au travail, voilà qui est encourageant.

- *L'incident est clos.*

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME ELS ROCHELLE

285 aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

285 betreffende "de aanpak tegen etnisch profileren en politiegeweld".

287 **Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).**- Op 18 december 2020 keurde het parlement de resolutie goed ter verbetering van de relatie tussen burgers en ordediensten. De maatschappelijke trends die er de aanleiding toe waren, blijven bijzonder actueel, denk maar aan de recente manifestatie tegen politiegeweld, maar even goed aan het recente, ontluisterende onderzoek over posttraumatische klachten bij agenten. Wat is de stand van zaken rond enkele van de uitdagingen uit de resolutie, zoals de nood aan monitoring van en de strijd tegen etnisch profileren en de nood aan meer laagdrempelige klachtenprocedures voor wie ongeoorloofd optreden door de politie wil aankaarten?

De nieuwe korpschef van de politiezone Brussel-Noord erkent in een interview in De Standaard dat sommigen meer dan anderen worden gecontroleerd en dat etniciteit daarbij een rol kan spelen. Soms wordt dat ingegeven door racisme. Een ander deel van de verklaring is de vaststelling dat sommige groepen de openbare ruimte meer gebruiken dan andere. Hij pleit er in ieder geval voor om de reden van de controles beter uit te leggen, te letten op hoe burgers worden aangesproken en ook onderling te debriefen.

De visie van de korpschef duidt op een mentaliteitswijziging en sluit sterk aan bij de doelstelling van de resolutie. Dat verdient onze steun. Het werk van de Brusselse agenten is enorm uitdagend. Het geweld tegen de politie tijdens de coronabetoging van 23 januari is schandalig en moet leiden tot duidelijke straffen. Agenten krijgen op straat vaak niet het respect dat ze verdienen. Tegelijk worden nog te veel Brusselaars ten onrechte geviseerd of zonder reden hardhandig aangepakt. Een betere band tussen de politie en de Brusselaars zal het aantal conflicten en het onbegrip doen dalen. Daarom is bewustmaking nodig en moeten er concrete acties komen. Brussel Preventie & Veiligheid heeft daarin een grote verantwoordelijkheid.

289 Naar aanleiding van een resolutie in het parlement werden in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan 2021-2024 enkele doelstellingen rond etnisch profileren opgenomen. Zo staat er dat het streven naar veiligheid niet ten koste mag gaan van specifieke individuen, groepen of gemeenschappen. Er zal rekening worden gehouden met een intersectioneel perspectief waarin de talrijke individuele ervaringen worden opgenomen om de impact te garanderen en ongewenste neveneffecten, zoals etnische profiling, te vermijden.

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "la lutte contre le profilage ethnique et les violences policières".

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- Les tendances sociétales qui nous ont menés à adopter une résolution visant à améliorer les relations entre citoyens et forces de l'ordre restent d'actualité.

Quel est l'état des lieux concernant notamment le suivi et la lutte contre le profilage ethnique, et l'allègement des procédures de dépôt de plainte pour violence policière ?

Le nouveau chef de corps de la zone de police Bruxelles-Nord a reconnu l'existence probable d'un certain profilage ethnique. Il souhaite que le motif des contrôles soit mieux expliqué et que les forces de l'ordre veillent à la manière dont elles s'adressent aux citoyens.

Cette vision révèle un changement de mentalité et s'inscrit dans l'objectif de la résolution. Le travail des agents de police bruxellois est très éprouvant. La violence à leur encontre est intolérable et doit être punie sévèrement. En parallèle, trop de Bruxellois sont encore traités de manière disproportionnée, voire injustifiée. Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) a un rôle important à jouer dans la sensibilisation et les actions concrètes nécessaires à une amélioration de la relation entre la police et les Bruxellois.

Plusieurs objectifs relatifs au profilage ethnique ont été intégrés au plan global de sécurité et de prévention 2021-2024, lequel indique que la recherche de sécurité ne peut pas se faire au détriment d'individus, de groupes ou de communautés spécifiques.

Afin de lutter contre les contrôles injustifiés, un suivi des contrôles d'identité et de leurs motifs aura lieu.

Des procédures d'évaluation et de dépôt de plainte plus accessibles seront mises en place dans la lutte contre les violences policières.

Om ongemotiveerde controles tegen te gaan, zullen de identiteitscontroles en de redenen daarvan worden gemonitord en goede praktijken worden gebundeld.

Voorts zal in de strijd tegen politiegeweld werk worden gemaakt van laagdrempelige evaluatie- en klachtenprocedures zodat burgers op een toegankelijke manier het werk van de politiediensten kunnen evalueren en een klacht kunnen indienen tegen elk politieoptreden dat ze onterecht of disproportioneel vinden.

Hebt u een zicht op het aantal meldingen over etnische profilering dat de politie ontvangt via de klachtenprocedures of andere kanalen? Zit daar een evolutie in?

Hoeveel meldingen of klachten werden er ingediend over ongeoorloofd politiegeweld? Welke evolutie is er op dat vlak?

Zoals de korpschef al zei, is het belangrijk om het fenomeen van etnische profiling beter te begrijpen en te analyseren. Op welke wijze zullen de identiteitscontroles worden gemonitord? Is Brussel Preventie & Veiligheid verder aan de slag gegaan met het rapport van Amnesty International van 2018 over etnische profiling? Werkt Brussel Preventie & Veiligheid samen met middenveldorganisaties, zoals het Minderhedenforum?

Hoe worden controles beter uitgelegd aan diegenen die gecontroleerd worden? Hoe krijgt dat concreet vorm, bijvoorbeeld via een controlebewijs? Op welke wijze zorgt Brussel Preventie & Veiligheid voor ondersteuning van de politiezones, maar ook voor het stroomlijnen van hun beleid?

²⁹¹ Het kan niet de bedoeling zijn dat controles aan een kant van de straat, bij wijze van spreken, heel anders aangepakt en geduid worden dan aan de andere kant. De resolutie vraagt ook meer aandacht voor etnisch profilen in de politieopleiding. Hoe gaat de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool daarmee aan de slag?

Hoe worden de klachtenprocedures eenvormig gemaakt? Hoe wordt er werk gemaakt van duidelijke communicatie over de klachtenafhandeling ten aanzien van de indieners?

Hoeveel klachten tegen politiegeweld hebben tot een sanctie of veroordeling geleid?

²⁹² **De heer Hicham Talhi (Ecolo).** - *De uitvoering van de bijna unaniem goedgekeurde resolutie ter verbetering van de relatie tussen burgers en ordediensten moet nauwkeurig worden opgevolgd. Onze partij doet alvast het nodige in de politiezones. Ondanks de grote parlementaire eensgezindheid stellen lokale besturen zich soms wat terughoudender op om bepaalde beslissingen uit te voeren.*

De identiteitscontroles moeten in elke politiezone worden geregistreerd. Voor de uitwerking van een uniform protocol is de medewerking van zowel de gemeenten als de politiezones vereist.

Connaissez-vous le nombre de faits rapportés de profilage ethnique ? Quelle est l'évolution de ce chiffre ?

Comment le suivi des contrôles d'identité sera-t-il assuré ? BPS a-t-il pris en considération le rapport d'Amnesty International de 2018 sur le profilage ethnique ? Collabore-t-il avec la société civile ?

Concrètement, comment les contrôles sont-ils mieux expliqués aux personnes visées ? Comment BPS soutient-il les zones de police ?

La résolution demande également d'accorder une plus grande attention au profilage ethnique dans la formation de policier. Qu'entreprend l'École régionale et intercommunale de police à cet égard ?

Comment se déroule l'uniformisation des procédures de dépôt de plainte ? Comment la communication est-elle améliorée vis-à-vis de ceux qui portent plainte ? Combien de plaintes pour violence policière ont mené à une sanction ou à un jugement ?

M. Hicham Talhi (Ecolo). - Je m'associe à la nécessité, que rappelle Mme Rochette, du suivi effectif de la résolution visant à l'amélioration des relations entre citoyens et forces de l'ordre et entre forces de l'ordre et citoyens, votée presque à l'unanimité.

Mon groupe travaille à rendre certains de ces aspects effectifs au sein de nos zones de police, avec des motions votées ici.

Pour être transparent et honnête, c'est un sujet politiquement compliqué. Si ces textes font quasiment l'unanimité au

Verbeteringen aan de politieopleiding en meer lokaal gerekruteerde politieagenten vormen de grondslag voor vooruitgang in de strijd tegen etnische profiling.

parlement, les pouvoirs locaux et les bourgmestres se montrent parfois réticents à mettre en œuvre certaines décisions.

Le travail continue. Certaines communes ont voté et nous continuerons à travailler dans ce sens, car nous savons que l'enregistrement des contrôles d'identité doit se faire dans toutes les zones de police, et nécessite l'aval de ces dernières ainsi que des conseils communaux, pour qu'un protocole uniforme puisse être mis en place.

Lorsque nous avons voté cette résolution, un article du journal La Capitale indiquait : "La résolution préconise encore d'accroître le nombre d'agents recrutés localement et d'insister auprès des autorités fédérales sur l'amélioration et éventuellement l'allongement de la formation de policier, afin d'accorder davantage d'attention à la lutte contre la discrimination et le racisme, et l'interdiction du profilage ethnique".

Le volet de formation du métier de policier est pour nous essentiel à des changements concrets dans cette problématique du profilage ethnique, dont souffrent beaucoup les Bruxellois.

Outre le constat que la formation des policières et policiers en Belgique est relativement courte (de six mois à un an), mon groupe porte plusieurs propositions relatives à cet aspect des réformes.

S'agissant de la formation initiale, le groupe Ecolo propose de :

- renforcer certaines formations existantes (éthique, droits humains, gestion du stress et de la violence) ;
- renforcer l'approche transversale de la formation sur le contexte sociétal (volet psychologique et accueil des victimes) ;
- augmenter l'apprentissage et éventuellement l'éventail de langues disponibles (langues nationales, anglais et autres langues étrangères) ;
- rechercher et valoriser les qualités de médiation des nouvelles recrues lors de la sélection et de la formation ;

En ce qui concerne la formation continue, le groupe Ecolo propose, par exemple, de recourir à des acteurs et actrices internes et externes, issus notamment du monde associatif, pour donner des formations sur mesure en fonction des réalités des différentes zones de police.

Dans son rapport de 2015, Unia se félicitait de l'augmentation du nombre de demandes émanant des zones pour ce type de formations et disait que cette approche sur mesure permettait, en effet, une plus grande implication de la zone dans les questions de non-discrimination et de diversité. Cet impact se traduit par le développement d'outils et de lignes directrices au sein d'une zone.

Étant donné sa formation, je ne doute pas que le nouveau chef de corps de la zone de police Bruxelles-Nord sera sensible

au volet psychologique du métier de policier. J'aimerais saluer ses propos : "Pendant mon mandat, je serai attentif à entretenir la relation de confiance entre la police et la population, ainsi qu'avec la société civile. Cette confiance est essentielle dans les relations au quotidien avec les citoyens, mais également en tant qu'institution dans notre société démocratique. La qualité du premier contact avec la police, l'innovation et l'expérimentation, l'ancrage démocratique et la police de proximité comme base du service à la population seront la priorité qui guideront mon mandat".

Nous lui souhaitons de réussir et que cette vision soit partagée par les six zones de police.

M. Ahmed Mouhssin (Ecolo).- Je vais lire l'intervention de M. Jamal Ikazban, qui ne peut être présent.

Cette question sur le profilage ethnique rappelle la proposition de résolution visant à l'amélioration des relations entre citoyens et forces de l'ordre et entre forces de l'ordre et citoyens, votée en décembre 2020. Ce texte fait suite aux auditions menées au parlement. Nous avions donné la parole à un large panel d'acteurs de terrain concernés par la question des relations plus ou moins conflictuelles entre les citoyens et la police. Il s'agissait de trouver des solutions susceptibles de rétablir la confiance et, pourquoi pas, réconcilier nos jeunes et les forces de l'ordre. Ces auditions ont donné lieu à un certain nombre de recommandations permettant également de lutter contre le profilage ethnique et la violence policière.

Afin d'améliorer les relations et la confiance de part et d'autre, il était notamment question de s'inspirer de ce qui se faisait dans d'autres pays, notamment l'utilisation d'un récépissé de contrôle. La commune d'Evere avait d'ailleurs pris les devants en votant une motion visant à mettre en place cette méthode.

Les attaques au cocktail Molotov de ces deux dernières semaines contre les infrastructures de la police de Molenbeek-Saint-Jean et de Woluwe-Saint-Lambert sont condamnables et ne sont pas de nature à renforcer la confiance, mais elles n'enlèvent rien à la pertinence de la question soulevée ici.

Nous nous réjouissons que la résolution citée plus haut soit reprise dans le plan global de sécurité et de prévention et mette l'accent sur la transparence dans le contrôle d'identité, mais il faut pouvoir garantir à chaque citoyen cette transparence sur le terrain.

Plusieurs associations de terrain, également entendues, ont insisté sur l'importance d'apporter des modifications à la législation fédérale. La loi sur la fonction de police doit inclure une interdiction explicite de la discrimination directe et indirecte sur la base d'un critère protégé. Le profilage ethnique doit être explicitement interdit. Ces règles doivent être concrétisées par des directives sur la manière dont la police peut faire son travail en réduisant le plus possible tout risque de discrimination et de comportement arbitraire.

297

De heer Ahmed Mouhssin (Ecolo) (*in het Frans*).- *In naam van de heer Ikazban, die verontschuldigd is, herinner ik eraan dat in de resolutie ter verbetering van de relatie tussen burgers en ordediensten, werd aanbevolen om in navolging van buitenlandse politiediensten ter bestrijding van etnische profiling en politiegeweld na te denken over de invoering van een systeem met ontvangstbewijzen na identiteitscontroles. Evere heeft alvast het voorstel genomen door een motie over die goede praktijk aan te nemen.*

Ook al zijn de aanvallen met molotovcocktails tegen politiegebouwen de voorbije weken niet bevorderlijk voor het vertrouwen in de politiediensten, ze doen geen afbreuk aan de relevantie van de aanbevelingen.

We zijn erover verheugd dat de resolutie opgenomen is in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan en dat er sterk wordt ingezet op transparante identiteitscontroles. Op het terrein moet die transparantie wel nog gegarandeerd worden.

Verschillende terreinorganisaties dringen aan op wijzigingen aan de federale wetgeving. Er moet een expliciet verbod op rechtstreekse en onrechtstreekse discriminatie en op etnische profiling worden ingeschreven in de wet op het politieambt. Richtlijnen voor de politie moeten de risico's op discriminatie en willekeur zoveel mogelijk beperken.

299

Het redelijk vermoeden moet duidelijker worden gedefinieerd, zodat de politie zich kan baseren op objectieve criteria. Er is behoefte aan opleidingen en aan een brede opvolging van de politiewerkzaamheden.

Ook de deontologische code moet bijgevuld worden. De politie moet beter verslag doen van controles door bijvoorbeeld stelselmatig de datum, de locatie, het mandaat en de reden voor de controle te noteren, door de gecontroleerde persoon in te lichten over de reden voor de controle en door hem een ontvangstbewijs na controle te overhandigen. Zo kan de persoon bewijzen hoe vaak hij gecontroleerd is.

De monitoring van de controles is een bron van betrouwbare gegevens, een garantie voor transparantie en een manier om het oordeelsvermogen en de doeltreffendheid van de politie te beoordelen.

Met het oog op bewustmaking zijn opleidingen over diversiteit een goed idee, op voorwaarde dat ze van goede kwaliteit zijn en verplicht zijn.

Hoe zijn de initiatieven waarvan tijdens de hoorzittingen sprake was, opgevolgd? Hoe vlot de tenuitvoerlegging van de resolutie? Staat u in contact met andere beleidsniveaus? Hoe hebben de politiezones de resolutie onthaald? Welke rol zien ze voor zichzelf weggelegd?

301

De heer Sadik Köksal (DéFI) (in het Frans).- *De korpschefs staan bovenaan de hiërarchische ladder. Het is dus cruciaal dat ze overleggen. Ook de burgemeesters spelen een rol.*

Het gewest kan handelen, aangezien het elk jaar dotaties en subsidies aan de politiezones uitkeert. Mijnheer de minister-president, hebt u voorwaarden aan de subsidies verbonden, in overeenstemming met onze aanbevelingen?

In de strijd tegen etnische profiling is geopperd om meer bodycams te gebruiken. In sommige politiezones werden proefprojecten opgezet en zelfs verlengd. De vakbonden wachten op een juridisch kader. Schuift er wat bij de federale overheid?

Hoe werd de opleiding in het licht van de strijd tegen etnische profiling aan de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool aangepast?

Het lijkt me ingewikkeld om de procedures te harmoniseren, aangezien de politie haar werking op elke gemeente en wijk moet

Une définition plus claire du soupçon raisonnable doit être instaurée afin que la police puisse exercer son activité sur la base de critères objectifs. Cela nécessite la mise en place de formations mais également un suivi étendu des activités de la police.

Le code de déontologie doit également être peaufiné en ce sens. La police doit améliorer sa manière de rendre des comptes sur les contrôles. Cela peut se faire par un enregistrement systématique des contrôles de police mentionnant la date, l'endroit, le mandat et la raison du contrôle ainsi que l'information systématique de la personne contrôlée sur le motif du contrôle et la remise d'un récépissé. Grâce à un tel récépissé, la personne contrôlée pourra prouver combien de fois elle a été contrôlée.

Par la même occasion, l'enregistrement des contrôles fournira des statistiques agrégées qui garantiront la transparence. Il assurera également une gestion interne et externe efficace du pouvoir discrétionnaire et l'efficacité du travail de la police.

La question de formation à la diversité est un autre paradigme qui permettra d'assurer une sensibilisation nécessaire mais il faut que ces formations soient de qualité et obligatoires.

Je me joins aux questions posées par ma collègue en y ajoutant une nouvelle : quel suivi a-t-il été réservé aux travaux dont nous avions parlé lors des auditions sur le profilage ethnique ? Où en sommes-nous dans la mise en œuvre de la résolution visant à améliorer les relations entre les citoyens et la police, telle que prévue dans le plan global de sécurité et de prévention ? Dans ce cadre, des contacts ont-ils été pris avec les autres niveaux de pouvoir ?

Comment les zones de police ont-elles accueilli cette résolution ? Comment voient-elles leur rôle dans l'amélioration des relations avec les citoyens et tout particulièrement les Belges d'origine étrangère ?

M. Sadik Köksal (DéFI).- Je remercie également Mme Rochette, dont la question nous permet d'interroger le ministre-président sur les évolutions en la matière. Nous avons en effet adopté des résolutions en ce sens. Le dialogue est important entre les chefs de zone, puisqu'ils sont les premiers responsables hiérarchiques, mais également avec les bourgmestres, qui ont un rôle politique et peuvent donner des directions au sein de leur commune.

Au niveau régional, nous ne sommes pas dépourvus de moyens d'action, puisque nous allouons chaque année des dotations et des subsides aux différentes zones de police. M. le ministre-président, je voulais savoir si vous avez adapté les subsides en les assortissant de conditions, conformément aux recommandations que nous avions émises ?

Concernant le profilage ethnique, afin d'éviter tout abus, la piste de l'extension de l'usage des caméras d'intervention (bodycams) avait été suggérée. Des tests avaient d'ailleurs été effectués dans certaines zones, et certains avaient même été prolongés. Les

kunnen afstemmen. Laat het duidelijk zijn: ons standpunt is niet tegen de politie gericht; wij willen haar ook beschermen, ten bewijze sommige van onze aanbevelingen.

syndicats sont également en attente d'un cadre juridique. Une évolution est-elle à l'œuvre au niveau fédéral à ce sujet ? Cela permettrait d'uniformiser et d'élargir l'usage de cet instrument qui permet de constater d'éventuels abus lors des interpellations.

Quelles sont les évolutions dans le cadre de la formation au sein de l'École régionale et intercommunale de police concernant le profilage ethnique ?

Je comprends le souhait de ma collègue d'harmoniser les procédures, mais cela me semble difficile étant donné que les communes sont toutes différentes et qu'au sein même d'une commune, les quartiers varient. Il faut pouvoir intervenir en fonction des zones, de leurs spécificités et des difficultés que rencontrent les forces de l'ordre. Des commissariats ont par exemple été pris pour cible par des attaques au cocktail Molotov. Nous ne voulons pas donner l'impression que nous chargeons uniquement la police. Celle-ci doit être protégée. Certaines de nos recommandations allaient d'ailleurs dans ce sens-là.

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Ce qui est évoqué ici est en lien avec la question orale précédente, à propos de ce qui a été mis en place par Bruxelles Prévention et sécurité (BPS). Nous sommes dans le même registre.

Pour des raisons qu'il ne m'appartient pas de juger, je pense que le niveau fédéral n'a pas été au bout de la logique en ce qui concerne les caméras d'intervention. Il manque un cadre réglementaire complet quant à leur utilisation.

Les partenaires sociaux, de leur côté, refusaient de se voir imposer la mise en route automatique des caméras. L'affaire se résume à cela. Sans vouloir rentrer dans un débat qui n'est pas le mien, c'est un peu insatisfaisant. En réalité, sans obligation, c'est l'agent qui détermine s'il met le système en route. Le système est donc quelque peu inabouti, et un procès d'intention sera toujours possible. Sur le terrain, je pense que beaucoup en sont frustrés.

(Inaudible)

Disciplinaire, cela ne se substitue pas au cadre légal fédéral de l'usage des caméras d'intervention.

Je pense qu'il s'agit là d'une recommandation juridique sans réelle force légale. On ne peut pas imposer cela. Sans vouloir me mêler de la décision de cette zone de police, je pense que c'est dans l'intérêt de l'agent.

(poursuivant en néerlandais)

Le profilage ethnique est une question prioritaire pour le groupe de travail mis en place par BPS, rassemblant des représentants de la police et des communes.

Seules la ministre fédérale de l'intérieur et les communes sont compétentes pour adapter les procédures opérationnelles de police. La Région apporte sa pierre à l'édifice via la formation continue des agents de police. Le profilage ethnique est abordé

303 **De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).**- Uw vragen sluiten aan bij de vorige mondelinge vraag over de initiatieven van Brussel Preventie & Veiligheid.

Om redenen die mij onbekend zijn, heeft de federale overheid nog geen sluitende regelgeving voor bodycams uitgewerkt. De sociale gesprekspartners zijn er niet voor te vinden dat bodycams standaard zouden worden gebruikt. Als agenten niet verplicht zijn om de camera te gebruiken, kiezen ze zelf of hun bodycam al dan niet aanstaat. Op het terrein leidt dat tot heel wat frustratie.

(Onverstaanbaar)

Het toont aan dat een federaal wettelijk kader nodig is.

307 **Aanbevelingen die geen kracht van wet hebben, kunnen we niet opleggen.**

309 **(verder in het Nederlands)**

Het probleem waarover u het hebt, is onlosmakelijk verbonden met de relaties tussen politie en burgers. Zoals ik al zei, heeft Brussel Preventie & Veiligheid naar aanleiding van de resolutie van het Brussels Parlement een werkgroep met vertegenwoordigers van de politie en de gemeenten opgericht. Etnische profiling vormt uiteraard een van de prioritaire kwesties waarvoor de werkgroep een oplossing moet zoeken.

Om dat probleem aan te pakken, is de medewerking van alle beleidsniveaus vereist. Alleen de federale minister van Binnenlandse Zaken en de gemeenten, die het toezicht op de politiezones uitoefenen, zijn bevoegd voor de aanpassing van de operationele politieprocedures.

Het Brussels Gewest kan zijn steentje bijdragen via de voortgezette opleidingen voor politieagenten. Zo kunnen geïnteresseerde politiezones deelnemen aan de opleidingen over diversiteit van Brusafe. De federale overheid legt het programma van de basisopleiding vast. Het gewest kan daar geen veranderingen in aanbrengen

Etnische profilering is overigens een thema dat meermalen aan bod komt tijdens de lessen politiedeontologie en -ethiek in de opleiding van de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool voor kandidaat-politieagenten, inspecteurs en hoofdinspecteurs.

Om respect voor diversiteit bij te brengen, staat in alle basisopleidingen ook een ontmoeting met Rainbow Cops op het programma. Voorts is etnische profilering een van de aandachtspunten van het kenniscentrum Discriminatie. In dat centrum, dat deze maand van start gaat, komen deskundigen van de gewestelijke en federale besturen, organisaties en de academische wereld samen. Om een duidelijker beeld te krijgen, bereidt Brussel Preventie & Veiligheid een onderzoek voor dat aansluit op eerder werk van Amnesty International, Unia en het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie.

³¹¹ De klachten tegen de politiediensten worden centraal geregistreerd in een digitaal systeem dat het Comité P en de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie samen beheren. Er zijn alleen cijfers voor het hele land beschikbaar en niet specifiek voor het Brussels Gewest.

In dossiers waarin melding wordt gemaakt van een agressieve houding, wordt vaak ook een partijdige behandeling door de agent of een gebrek aan transparantie aan de kaak gesteld. Verbaal geweld wordt vooral gemeld naar aanleiding van verkeerscontroles en interventies bij burengeschillen of intrafamiliale conflicten.

³¹³ (verder in het Frans)

In de gewestelijke school voor veiligheids-, preventie- en hulpdienstberoepen worden specifieke opleidingen aangeboden. Ze zijn niet verplicht, maar de korpschefs lijken de koe bij de hoorns te hebben gevat. Zo kunnen we conform het vigerende wettelijk kader zo proactief mogelijk blijven.

Er wordt een werkgroep samengesteld die zich over de vragen zal buigen.

à plusieurs reprises dans les cours de déontologie policière de l'École régionale et intercommunale de police.

Pour enseigner le respect de la diversité, toutes les formations de base prévoient une rencontre avec Rainbow Cops. En outre, la question du profilage ethnique entre dans le champ des travaux du pôle de compétences consacré aux discriminations, qui entre en fonction ce mois-ci. Afin d'y voir plus clair, BPS prépare une étude qui s'inscrit dans le prolongement des travaux antérieurs d'Amnesty International, d'Unia et de l'Institut national de criminalistique et de criminologie.

Les chiffres concernant les plaintes portent sur l'ensemble du territoire et non spécifiquement sur la Région bruxelloise.

Dans les dossiers mentionnant une attitude agressive, la partialité, la non-neutralité de l'agent ou un manque de transparence sont souvent également dénoncés. Les violences verbales concernent surtout les contrôles routiers et les interventions dans les conflits de voisinage ou intrafamiliaux.

(poursuivant en français)

C'est vraiment un élément important et nous proposons, au sein de Brusafe, des formations spécifiques. Elles ne sont évidemment pas obligatoires, mais nous comptons sur la collaboration des six zones de police pour qu'elles soient suivies. Il s'agit d'un enjeu que les chefs de corps des zones de police bruxelloises semblent avoir bien intégré. C'est ce qui nous permet d'être plus proactifs, tout en restant dans le cadre fixé par la loi.

Comme vous le savez, nous allons mettre sur pied un groupe de travail dédié à ces questions, car nous sommes bien conscients qu'elles font partie des cailloux que nous avons dans notre chaussure.

315

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het klopt dat bodycams hun doel dreigen voorbij te schieten als politieagenten die zelf kunnen aan- en uitzetten. Jammer genoeg heeft het Brussels Gewest daar geen zeggenschap over. Dat toont aan hoe belangrijk de Brusselse aanwezigheid is in de staten-generaal van de federale politie waarin de hervorming wordt voorbereid. Toen ik u daarover in januari een vraag stelde, antwoordde u dat veel actoren uit Brussel bij de werkgroepen betrokken zijn. Ik hoop dat we onze krachten kunnen bundelen om sterker op het federale hervormingsplan te kunnen doorwegen.

315

De heer Rudi Vervoort, minister-president.- Ik ben een voorstander van automatische bodycams, maar ik kan daar natuurlijk niet over beslissen.

319

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit).- Het is positief dat de werkgroep die is opgericht in september oplossingen zoekt voor het probleem van het etnisch profileren en dat de studies aansluiten op het rapport van Amnesty International. Het is ook fijn te vernemen dat er intussen al heel wat informatie beschikbaar is en dat daar rekening mee wordt gehouden. Tot slot is het een goede zaak dat Brusafe inzet op diversiteit.

321

De heer Hicham Talhi (Ecolo) (in het Frans).- *De moties die in enkele gemeenten en politiezones zijn aangenomen, moeten volgens mij in alle gemeenten worden ingevoerd. Alle betrokken partijen zijn vertegenwoordigd in alle politiezones. De korpschefs zullen moeten overleggen en een protocol moeten opstellen voor de monitoring van de identiteitscontroles. Hoewel de resolutie breed gesteund werd, kunnen Brussel Preventie & Veiligheid en de minister-president weinig doen om ze uit te voeren. Daarom moeten we de burgemeesters en de korpschefs er politiek toe verplichten om rond de tafel te gaan zitten.*

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- *En effet, les caméras d'intervention risquent de manquer leur objectif si elles sont activées et désactivées par les agents eux-mêmes. J'espère que nous parviendrons à unir nos forces afin de peser davantage sur le projet de réforme fédérale.*

M. Rudi Vervoort, ministre-président (en néerlandais).- *Je suis partisan des caméras d'intervention, mais je n'ai pas de pouvoir de décision sur le sujet.*

Mme Els Rochette (one.brussels-Vooruit) (en néerlandais).- *Je salue le fait que le groupe de travail cherche des solutions au problème du profilage ethnique, que les études en cours s'inscrivent dans le prolongement du rapport d'Amnesty International, et que Brusafe s'engage pour la diversité.*

M. Hicham Talhi (Ecolo).- Je souhaiterais encourager mes collègues pour que les motions qui sont votées dans certaines communes et zones de police puissent être votées dans l'ensemble des communes bruxelloises. Tous les partis sont représentés dans toutes les zones de police. Cela obligera les chefs de zone à se concerter et à prévoir un protocole pour assurer l'enregistrement effectif des contrôles d'identité sur la Région bruxelloise. L'ensemble des partis ici présents ont voté en faveur de cette résolution. Je constate toutefois le peu de prise dont disposent Bruxelles Prévention et sécurité (BPS) et le ministre-président pour la mettre en place de manière effective.

Nous devons donc contraindre les bourgmestres et chefs de zone politiquement, grâce à un vote de motion, à s'asseoir autour de la table. Nous devons proposer un protocole pour que, demain, Bruxelles soit une zone pilote où l'enregistrement des contrôles d'identité est effectif.

M. Sadik Köksal (DéFI).- J'ai été assez étonné par votre réponse, M. le ministre-président. S'agissant de l'utilisation des caméras d'intervention, lorsque nous avions invité les représentants syndicaux, certains avaient déclaré qu'ils souhaitaient disposer d'un cadre juridique.

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Il faut toutefois s'entendre sur son contenu. Ils étaient tous favorables à un cadre juridique, mais pas forcément le même.

M. Sadik Köksal (DéFI).- C'est regrettable.

M. Ahmed Mouhssin (Ecolo).- J'ai vu des vidéos enregistrées la semaine passée. On y voit des cocktails Molotov lancés sur le commissariat de police de Molenbeek-Saint-Jean. Nous dénonçons ces faits scandaleux.

Toch moeten we goed nadenken over de video's die door sommige vakbonden aan de media worden bezorgd. Beelden die met een smartphone zijn gemaakt kunnen we niet vergelijken met beelden van overheidscamera's. Er dreigt verwarring te ontstaan en we lopen het risico niet langer te weten wie informatie verspreidt.

331

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- Ik wil in dat verband de verspreiding van de beelden van het incident in het metrostation Rogier aankaarten. Veel mensen namen aanstoot aan het feit dat de MIVB-medewerker die de beelden verspreidde, gestraft werd. Het ging echter wel degelijk om onwettig gebruik van beelden. Om vooruitgang te boeken, moeten we eerst garanderen dat de overheid geen beelden verspreidt op sociale media, zeker als er een gerechtelijk onderzoek loopt.

Sommige vakbondsleiders beweren in de pers dat het normaal is om zulke beelden te delen. Als politieagenten dezelfde mening zijn toegedaan, roept dat vragen op. De selectie van beelden is nooit neutraal.

331

De voorzitter.- Misschien hebben de gebeurtenissen in Oekraïne een invloed gehad op de jongeren die met molotovcocktails gooiden.

- *Het incident is gesloten.*

335

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SADIK KÖKSAL

335

aan de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Territoriale Ontwikkeling en Stadsvernieuwing, Toerisme, de Promotie van het Imago van Brussel en Biculturele Zaken van Gewestelijk Belang,

335

betreffende "de veiligheid van de Hikvision en Dahua-camera's".

335

TOEGEVOEGDE MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW VÉRONIQUE LEFRANCQ,

335

betreffende "de aankoop van Chinese bewakingscamera's door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest".

341

De heer Sadik Köksal (DéFI) (in het Frans).- België telt ongeveer 400.000 bewakingscamera's. Er is echter slechts een beperkt aantal bedrijven dat daar de nodige technologie voor kan leveren. Ongeveer 20.000 bewakingscamera's werden geproduceerd door Hikvision en Dahua, twee Chinese bedrijven met een agressieve marktstrategie.

Cela étant, je pense que nous devons mener une véritable réflexion concernant ces vidéos qui circulent et sont transmises aux médias par certains syndicats. Qu'elles soient enregistrées avec un téléphone portable puis diffusées est une chose. Mais si elles sont enregistrées par des caméras appartenant aux pouvoirs publics et centralisées à certains endroits, il risque d'y avoir confusion et l'on ne saura plus qui a diffusé l'information. Nous devons rester attentifs à cette question et je vous interrogerai à l'avenir sur le sujet.

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Je ne peux pas vous éclairer là-dessus en particulier, mais je mettrai cela en relation avec l'agression qui a eu lieu à la station de métro Rogier. Tout le monde s'est offusqué de la sanction imposée au travailleur de la STIB qui a diffusé les images de cette agression, alors qu'il s'agit bel et bien d'un usage illégal de l'image. Si nous voulons avancer sur la question du partage des images, il faut commencer par garantir que les pouvoirs publics ne diffusent pas ce genre d'images sur les réseaux sociaux, a fortiori dans le cadre d'une enquête judiciaire.

Certains responsables syndicaux affirment jusque dans la presse qu'il est normal de diffuser de telles images. Si des policiers adoptent la même attitude, cela soulève des questions légitimes. À partir du moment où un tri des images est effectué, la sélection n'est jamais neutre.

M. le président.- L'on peut aussi se demander si les informations qui nous parviennent d'Ukraine n'ont pas joué sur la motivation des jeunes à jeter des cocktails Molotov.

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE M. SADIK KÖKSAL

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du développement territorial et de la rénovation urbaine, du tourisme, de la promotion de l'image de Bruxelles et du biculturel d'intérêt régional,

concernant "la sécurité des caméras Hikvision et Dahua".

QUESTION ORALE JOINTE DE MME VÉRONIQUE LEFRANCQ,

concernant "l'achat de caméras de surveillance chinoises par la Région de Bruxelles-Capitale".

M. Sadik Köksal (DéFI).- Elles sont partout, dans nos rues, à l'entrée de nos bâtiments publics, dans nos aéroports : la Belgique compte aujourd'hui 400.000 caméras de surveillance.

Or, il n'y a qu'un nombre restreint d'acteurs capables de fournir le matériel de surveillance nécessaire à l'échange de données mobiles. Ainsi, une partie d'entre elles - 20.000 caméras

Er is controversie ontstaan over die bedrijven, meer bepaald inzake gezichtsherkenning. De twee Chinese bedrijven halen 30% van hun omzet in Europa. Door de toename van hun camera's op ons grondgebied stijgt het risico op spionage.

Volgens de Chinese wetgeving zijn alle Chinese privébedrijven verplicht om hun gegevens te delen met de nationale overheid. Om die reden gebruiken landen als de Verenigde Staten en instellingen als het Europees Parlement geen camera's van Dahua of Hikvision.

Overigens hebben we op 21 januari 2022 een resolutie aangenomen om de onderdrukking van Oeigoeren en moslimminderheden door de Chinese regering aan te klagen. De camera's van die twee bedrijven worden in China gebruikt om die minderheden te viseren. Het zou nogal hypocriet zijn om ze in Brussel te gebruiken.

³⁴³ *Hoe regelt het Brussels Gewest het gebruik van beveiligingscamera's? Heeft Brussel Preventie & Veiligheid maatregelen genomen in overleg met de federale overheid, de politiezones en Brussel Mobiliteit?*

Hebt u contact met andere overheden over het onderwerp? Brussel is immers de nationale en Europese hoofdstad. Welk standpunt verdedigt de regering?

Staan er Chinese beveiligingscamera's op strategische locaties in het Brussels Gewest? Wat denkt de regering daarvan?

³⁴⁵ **Mevrouw Véronique Lefrancq (cdH)** (in het Frans).- *Op 26 januari publiceerde Le Soir een artikel over het gebruik van Chinese beveiligingscamera's van Hikvision en Dahua door de FOD Defensie. Er werd verwezen naar het gebruik van zulke camera's voor de bewaking en etnische profiling van de Oeigoeren en naar het risico dat de gegevens die de camera's*

environ - proviendraient de deux producteurs chinois, leaders mondiaux du secteur : Hikvision et Dahua. Ce microcosme se livre une concurrence acharnée et les acteurs chinois ont une stratégie particulièrement agressive en matière de prix.

Une série de controverses sont venues éclabousser ces entreprises chinoises, notamment concernant la reconnaissance faciale. Alors que 30 % du chiffre d'affaires de ces sociétés proviendrait de leurs affaires avec l'Europe, la multiplication de ces caméras sur des lieux sensibles de notre territoire fait craindre un risque d'espionnage.

Comme pour toute société privée chinoise, la loi chinoise sur la sécurité nationale oblige ces sociétés à partager leurs données à la demande du régime communiste central de Pékin. Il y a un risque que ces données soient partagées avec le régime : c'est la raison pour laquelle des pays comme l'Australie, le Royaume-Uni, les États-Unis mais aussi des institutions comme le Parlement européen ont carrément banni de leurs espaces publics et de leurs bâtiments les caméras Dahua et Hikvision.

Ces caméras posent aussi question en ce qui concerne les Ouïghours. Le 21 janvier, nous avons voté une proposition de résolution condamnant les actions perpétrées par le gouvernement chinois à l'encontre des Ouïghours et des minorités musulmanes de la région.

Nous savons que ces caméras sont utilisées en Chine pour repérer et cibler la minorité ouïghoure. Il serait un peu hypocrite, d'un côté, de condamner le gouvernement chinois pour les atrocités commises contre les Ouïghours et, de l'autre faire, de comme si de rien n'était et de continuer à acheter des caméras de surveillance à ces sociétés impliquées d'une manière ou d'une autre dans ces crimes.

Face à la menace des fournisseurs à risque, comment la Région bruxelloise assure-t-elle actuellement le déploiement des caméras ? Des initiatives en la matière ont-elles été prises par Bruxelles Prévention et sécurité, en concertation avec l'autorité fédérale, les zones de police et Bruxelles Mobilité ? Si oui, lesquelles ?

Vu l'importance de la Région bruxelloise en tant que capitale de la Belgique et de l'Union européenne, avez-vous eu des contacts avec d'autres niveaux de pouvoir à ce sujet ? Si oui, quelles ont été les positions défendues par le gouvernement ?

Ces caméras sont-elles installées sur des sites stratégiques pour la sécurité et la sûreté des citoyens bruxellois et des instances de notre Région ? Quelles sont les positions du gouvernement à ce sujet ?

Mme Véronique Lefrancq (cdH).- Le 26 janvier 2022, Le Soir publiait un article faisant état de l'acquisition et de l'utilisation de caméras de surveillance chinoises des marques Hikvision et Dahua par le SPF Défense. L'article évoquait les risques liés à l'utilisation des caméras de ces sociétés, notamment à cause de leur implication dans la surveillance de masse et le profilage

opleveren, door de Chinese overheid worden verzameld en gebruikt.

Het gebruik van buitenlandse technologie brengt een risico voor onze veiligheid en de bescherming van onze gegevens met zich mee. Ik verwijst bijvoorbeeld naar de spyware Pegasus, waarmee smartphones kunnen worden bespioneerd.

We kunnen niet zonder buitenlandse technologie en software, maar met bewakingscamera's moeten we voorzichtig omspringen, zeker in de huidige omstandigheden. De gegevens van zulke camera's kunnen bijvoorbeeld dienen voor software die met gezichtsherkenning werkt. Die technologie is weliswaar verboden in het Brussels Gewest, maar we moeten waakzaam blijven.

De Europese regelgeving biedt niet de mogelijkheid om producten van bepaalde fabrikanten systematisch te verbieden, maar de plaatsing ervan op gevoelige locaties kan wel aan banden worden gelegd.

ethnique des Ouïghours. Il rappelait aussi que l'utilisation de technologies chinoises comporte le risque que les données soient collectées et utilisées par le gouvernement chinois, les sociétés chinoises ayant l'obligation légale de coopérer à cette pratique.

L'utilisation de technologies étrangères comporte des risques liés à la sécurité et à la protection de nos données. Les scandales liés aux écoutes téléphoniques, aux vols de courriels et à l'usurpation d'identité sont nombreux. Un exemple récent est celui du logiciel Pegasus, qui donne un accès illimité à des téléphones. Il semble avoir été utilisé par le gouvernement polonais pour mettre sur écoute un député de l'opposition.

L'utilisation de technologies et de logiciels étrangers est inévitable, mais les caméras de surveillance sont un sujet sensible, en particulier dans le contexte géopolitique actuel, et compte tenu des préoccupations des citoyens quant à la protection de leur vie privée. En effet, utilisées de manière malveillante, les données recueillies par caméra de surveillance permettraient l'accumulation de données biométriques pour l'affinage des logiciels de profilage et de reconnaissance faciale. Cette dernière n'est pas autorisée en Région bruxelloise, mais nous devons être vigilants.

Si la législation européenne ne permet pas à ce jour d'exclure systématiquement des produits de certains fabricants, l'installation de ces caméras peut être limitée selon les endroits et leur sensibilité. À Bruxelles, la STIB, parmi d'autres entreprises publiques, a recours à des caméras pour la surveillance et la sécurité de son réseau.

La Région a-t-elle fait l'acquisition de caméras de surveillance chinoises fournies par ces deux sociétés ? Dans l'affirmative, des précautions ont-elles été prises concernant la localisation et l'utilisation des données ?

De quelle manière le gouvernement intègre-t-il les questions de sécurité et de protection de la vie privée dans l'acquisition de biens et services fournis par des organisations non européennes ?

Enfin, quelles sont les précautions prises afin de s'assurer que les données récoltées par la Région bruxelloise, en particulier les données dites sensibles, soient traitées par des entreprises bruxelloises ou établies sur le territoire européen ?

M. Rudi Vervoort, ministre-président.- Il est exact que du matériel chinois des marques Dahua et Hikvision a été acheté partout en Belgique avant que des signaux d'alerte ne soient lancés concernant certains produits dont la sécurité en matière de protection des données est mise en doute.

Le choix de ce type de caméras a sans doute été guidé par des critères liés au rapport qualité/prix et aux performances souvent supérieures qu'elles offrent comparativement à d'autres marques. Leur achat repose donc sur un choix rationnel basé sur les performances et le prix, mais qui a sans doute parfois laissé de côté l'aspect de la sécurisation des données.

³⁴⁷ In Brussel gebruikt de MIVB bijvoorbeeld bewakingscamera's. Heeft het Brussels Gewest camera's van de twee genoemde bedrijven gekocht? Zo ja, worden er dan voorzorgsmaatregelen genomen met betrekking tot de locatie en het gebruik van de gegevens?

Hoe houdt de regering rekening met veiligheid en bescherming van privégegevens bij de aankoop van goederen en diensten bij instanties van buiten Europa?

Welke voorzorgen neemt u opdat gevoelige gegevens uit het Brussels Gewest worden verwerkt door Brusselse of Europese bedrijven?

De heer Rudi Vervoort, minister-president (in het Frans).- Het klopt dat meerdere instanties in België camera's van Dahua en Hikvision hebben gekocht, voordat er werd gewaarschuwd voor de risico's inzake gegevensbescherming.

De keuze voor die camera's werd wellicht ingegeven door de gunstige prijs-kwaliteitverhouding. Daarbij werd de beveiliging van gegevens over het hoofd gezien.

Het Brussels Gewest is zich bewust van de dreiging en heeft dan ook een gewestelijk platform voor camerabewaking opgericht. Dat is veilig, omdat het werkt met servers van het Brussels Gewest en een netwerk waarvan een deel voor het

dataverkeer van het platform is gereserveerd. Het netwerk wordt voortdurend gecontroleerd. Bovendien wordt er aan een autonoom gewestelijk straalverbindingen netwerk gewerkt, waardoor het beveiligingsrisico helemaal wegvalt.

Die technologie zal ook ter beschikking staan van partners als de politiezones, waardoor hun beelden efficiënt zullen worden beschermd. Zonder de hulp van het gewest hadden de politiezones daarvoor eigen beveiligingsmaatregelen moeten nemen.

Het Brussels Gewest heeft bovendien de aankoop van acht drones gefinancierd, waarvan zeven van het merk DJI, dat ook door de federale politie wordt gebruikt. Er werd contact gelegd met de federale politie om na te gaan welke informatie zulke drones naar de servers van DJI kunnen sturen, en het nodige werd gedaan opdat alle gevoelige gegevens of beelden in handen van het Brussels Gewest blijven. De dronebeelden worden naar het uitstekend beveiligde gewestelijke platform voor camerabewaking gestuurd. Binnenkort zal dat dus niet meer met 4G gebeuren, maar met het gewestelijke straalverbindingen netwerk.

Dès lors, notre Région, bien consciente de cette menace, a développé, dès sa responsabilisation en matière de prévention et de sécurité, le concept de plateforme régionale de vidéoprotection. Cette plateforme garantit un fonctionnement sécurisé par l'utilisation de serveurs régionaux connectés sur un réseau dont une partie de la bande passante leur est réservée. Ce réseau est contrôlé en permanence. En outre, la création en cours d'un réseau hertzien régional autonome permet de verrouiller la dernière porte ouverte au risque de perte d'images vers des destinations externes sans contrôle, puisque ce réseau hertzien est également lié au réseau fibre sécurisé et est strictement privatif.

Il s'agit d'un outil régional mis à la disposition des partenaires, notamment des zones de police, qui leur assurera une réelle sécurité de leurs images. Sans cet outil, les zones de police auraient dû développer, par leurs propres moyens, des mesures de sécurité et de protection de leurs images. Bien conscientes des avantages de cet outil, toutes les zones de police bruxelloises transmettent leurs images à cette plateforme dans le cadre, entre autres, de la gestion d'événements impliquant le centre de crise, ce qui est déjà une première avancée.

Par ailleurs, la Région de Bruxelles-Capitale a financé l'achat de huit drones, dont sept fabriqués par la firme DJI. Celle-ci est une marque très répandue sur le marché et est utilisée par les services de la police fédérale. Des contacts ont été pris conjointement par les pilotes de l'équipe drones du directeur-coordonnateur administratif de la police fédérale de Bruxelles et Bruxelles Prévention et sécurité avec la société DJI en vue de vérifier quels types d'informations pouvaient être transmis par les drones vers les serveurs de la société DJI. Tous les paramètres ont été vérifiés afin qu'aucune donnée sensible ou image ne soit disponible sur un autre réseau que le nôtre. Il y a lieu de noter que toutes les images des drones sont transmises vers la plateforme régionale de vidéoprotection qui présente, comme pour les caméras fixes, un niveau élevé de sécurité. La transmission 4G, qui s'effectue actuellement via divers opérateurs de télécommunication privés, passera prochainement par le réseau hertzien autonome que je viens d'évoquer.

Enfin, des vérifications et investigations sont en cours pour augmenter le niveau de protection, tant au niveau des services de police fédérale que des services chargés du développement technologique de Bruxelles Prévention et sécurité.

(Inaudible)

La mise en place d'un réseau hertzien ne nous garantira peut-être pas une sécurité absolue, mais ce réseau fermé sera réservé à notre usage. Si quelqu'un parvenait à pénétrer dans le système, le problème ne concerne pas les caméras. L'objectif est que ce matériel ne puisse pas transmettre des informations de manière indirecte. Des vérifications ont eu lieu et nous sommes rassurés à cet égard.

³⁵¹ *Er loopt nog onderzoek om de beveiliging te verbeteren.*

(Onverstaanbaar)

De invoering van een straalverbindingen netwerk biedt ook geen absolute garantie inzake de beveiliging van gegevens, maar het wordt wel een gesloten netwerk dat voor ons is voorbehouden. Als iemand het systeem toch zou kunnen haken, zou die nog steeds geen toegang hebben tot de beveiligingscamera's. Daarvoor zijn de nodige tests uitgevoerd.

353

De heer Sadik Köksal (DéFI) (in het Frans).- *Met de bescherming van privégegevens en spionage moet je bijzonder voorzichtig zijn.*

Brussel is de hoofdstad van Europa en zou op dat gebied steun moeten krijgen van andere beleidsniveaus, en dan bedoel ik niet het lokale of federale niveau.

Het is goed dat er al beveiligingsmaatregelen werden genomen. We zullen uiterraard nooit 100% veilig zijn voor hackers. Vooral de Russen en Chinezen staan zeer sterk op dat gebied.

355

Mevrouw Véronique Lefrancq (cdH) (in het Frans).- *Ik ben niet gespecialiseerd in het onderwerp. Voor zover ik u heb begrepen, gebruiken we in het Brussels Gewest weliswaar soms Chinese bewakingscamera's, maar vormt dat geen probleem, omdat we een beveiligd eigen netwerk hebben.*

Bij de aankoop van materiaal moet er echter ook rekening worden gehouden met ethische aspecten en de verhoudingen van België met landen als China.

- De incidenten zijn gesloten.

M. Sadik Köksal (DéFI).- Il faut toujours être extrêmement prudent en matière de protection de la vie privée et d'espionnage.

En tant que capitale européenne, nous pourrions bénéficier du soutien d'autres niveaux de pouvoir, au-delà du local et du fédéral. Nous devons pouvoir rassurer nos concitoyens.

Je suis heureux d'apprendre qu'une série de mesures ont déjà été prises, pour un maximum d'effets. Nous ne serons évidemment jamais complètement à l'abri de piratages. Cela constitue d'ailleurs un autre volet, puisque la Chine et la Russie sont à la pointe de ces techniques d'attaque.

Mme Véronique Lefrancq (cdH).- Je vous remercie pour votre réponse rassurante. Je ne suis pas une professionnelle en la matière, mais si je vous ai bien compris, même si le matériel fourni est chinois, nous disposerions d'une sorte de plateforme sécurisée et d'un réseau privatif, ce qui devrait contribuer à minimiser les risques.

Les achats en amont pourraient toutefois être réalisés avec davantage d'éthique et de cohérence avec les prises de position de la Belgique, notamment dans ses contacts avec le gouvernement chinois.

- Les incidents sont clos.